

Kyrkjebladet

nr. 3 Kyrkjeblad for Gloppen juni 2017 Årgang 47

Nytt kontorbygg

Tema?

Vi er inne i Luther-året til minne om at det er 500 år sidan Martin Luther slo opp sine 95 tesar mot avlatshandelen i kyrkja. Dette blei starten på det som vi kallar reformasjonen. Vi hadde ein plan om at vi skulle la alle nummera i år ha eit tema som går inn under overskrifta Luther og reformasjonen. Men skal vi kunne seie at det er eit temanummer, bør det vise att i heile bladet. Det er nesten berre Anders Rinde sin artikkel om kyrkjesongen på Luthers tid som går direkte inn under årstemaet vårt. Men der er det mykje interessant, så les den og bli litt klokare! Asbjørg har klift stoff om det same temaet, krafta i songen.

Denne gongen blir det mykje om kyrkjehus, Sandane kyrkje med sitt nye kontorbygg. Hus treng vi, og glade er vi for det nye bygget. Endeleg ligg det til rette med ei tenleg løsing for ein samla kyrkjeadministrasjon i Gloppen! Vi håper dei tilsette får kjenne at arbeidsvilkåra blei betre for kvar einskild, og at informasjonen flyt lettare og kommunikasjonen blir betre med moderniserte løysingar i rom og datarom. Men ”Gud bygger si kyrkje av levande steinar”. Folk er viktigare enn hus. Det skal arbeide folk i kontorbygget, og vi treng folk inn i stillingane, både i organiststillinga og i diakonstillinga, og hadde vi hatt ein sekretær i 100 % stilling, hadde mykje blitt lettare! Og der offentlege tilskot til stillingar blir for små, bør vi samle oss om å finansiere dei stillingane vi manglar. Men ”levande steinar” må vi vere alle vi som er med på frivillig basis, alle fadrar og dåpsforeldre, alle konfirmantar og konfirmantforeldre. Alle som trur, er dei levande steinane. Og skal vi halde fram med å vere levande steinar, hjelper vi kvarandre til det ved å møte opp til gudstenester.

Planen var og å skrive om eit anna hus, Vereide prestegard. Arbeidstittelen på redaktøren si blokk var: Prestebustaden på Vereide er ferdig. Men så viser det seg at det ikkje stemmer, så det kjem til vi tungt tilbake til etter sommarferien.

Neste nummer

Neste nummer av bladet kjem ut i månads-skiftet august/september. Alle som har ting å melde om vi bør dekke i løpet av sommaren, må gjerne ta kontakt før 14. juni, for då har redaksjonen møte. Og alle som vil opplyse om dag og tid for arrangement og aktivitetar bør vere ute tidleg i august med stoffet sitt.

Innhold nr. 3

Sandane kyrkje feirar snart jubileum, og Harald Aske ser tilbake på kyrkja si historie på side 30. På biletet over ser vi krossen som vart reist 8. oktober 1984.

På framsida gratulerer ordførar Leidulf Gloppestad fellesrådsleiar May-Britt Indrebø med nytt hus. Foto: Harald Aske

FOR TANKE OG TRU

Andakt av Fritz Schjølberg	03
Leiarartikkel om samtalegudstenesta	05
Kyrkjesongen på Luthers tid av Anders Rinde	06
Nina Karin Monsen om ytringsfridom av Gunn Hole	16
Asbjørgs klipp	33
Min salme av Eli-Dorthe Eikenæs Hansen	43
Kunsten på baksida ved Kari Gåsemøy	48

DETTE VAR VI MED PÅ

Briljant kor i Vereidskyrkja	09
Fest for nytt kyrkjekontor av Harald Aske	10
Glimt frå påskefeiringa av Harald Aske	18
Hyggestund i Bufellesskapet på Reed	20
Sportsandakt på Aastøylen	23
Fin samtalegudsteneste i Breim	26

TING SKAL SKJE

TRU informerer om framtida	34
Seljumannamesse 2017	38
Leiarar på Nesholmen	39
Preikelista	46

MEST FOR MORO

Løysing på spørsmål og kryssord	40
---------------------------------	----

Av: Fritz Schjølberg

Langt fra perfekt, kvistfri eller helstøpt. Allikevel avholdt og elsket

Jeg, en medfødt feilvare. I løpet av livet gjennomlever vi alle både opptrer og nedturer. Vi lykkes og vi mislykkes. Vi kjenner på medgang og vi opplever motgang. Vi mestrer hverdagen, tar livets utfordringer på strak arm, og vi roter det til både for oss selv og andre. Vi trives i tilmalte timer, og vi sliter med nedstemthet, sykdom og angst. Vi er sterke og vi er svake. Vi er edle og vi er syndere. Vi er skinnende blanke og vi er rustne. Vi består kort sagt av motsetningsfulle råmaterialer som gjør oss til medfødte feilvarer. Langt fra perfekte, helstøpte eller kvistfrie, men allikevel avholdt og elsket.

Den usynliges nærvær. Midt i vår kombinasjon av indre sommersol og varme og nattefrost og kulde beveger den usynlige, men høyst oppegående og levende Jesus seg. Han bor i hvert menneske og rekker kontinuerlig ut sine hjelpende hender til trøst, livsmot og oppreising. «Hele dagen rakte jeg hendene ut», sier han i Jes. 65. «Her er jeg! Her er jeg!» Nå er det opp til deg og meg om vi vil møte hans sårmerkede, kjærlige hender. Hendene som forma oss en gang i jordens dyp, hendene som varsomt reiste oss opp til nytt liv i dåpen, hendene som bærer våre navnetoveringer, hendene og sårene som for alltid forteller at våre liv er lagt inn under tilgivelse og nytt liv.

Han som nådig, høflig og ydmykt beveger seg i vårt indre landskap, lover oss imidlertid ikke en strømlinjeformet eller problemfri tilværelse uten smerten, vonde sår eller vanskelige minner. Det han lover er at han vil gå med, ta del i alle små og store begivenheter og selv legge til rette for smertelindring og «ny kveik» for dem det gikk i tusen knas for.

Våre klagerop er nøkler inn til Guds farshjerte. I hans hus er det mange rom. Over

inngangsdøren til ett av romma står disse ordene: «*La ikke hjertet bli grepet av angst. Tro på Gud og tro på meg*» (Joh. 14). Over inngangsdøren til et annet rom står disse ordene: «*Jeg har båret deg fra fødselen av, og jeg vil bære deg til du blir gammel og håret blir grått. Jeg løfter, jeg bærer og berger*» (fritt etter Jes. 46). Over inngangsdøren til et tredje rom står disse ordene: «*Sannelig, våre sykdommer tok han, våre smerten bar han*» (Jes. 53).

Du kan hver dag, uansett tid på døgnet, besøke romma, og hente trøst og hjelp og livsmot fra han som til enhver tid betjener dem. Her er ingen egenandel, medisinene er gratis og oppfølginga er forbilledlig. Millioner har prøvd og erfart virkningen. «*Kom alle tørste, kom til vannet. Dere uten penger, kom, kjøp korn uten penger, vin og melk uten beta-ling*» (Jes. 55). «*Kom til meg dere som strever og bærer tunge byrder, og jeg vil gi dere hvile*» (Matt. 11).

Han som møter deg når du kommer sier om seg selv: «*Jeg er ikke en oversteprest som ikke kan lide med deg i din svakhet, men en som er prøvd i alt på samme måte som du, men uten synd. Jeg er en barmhjertig og trofast oversteprest. Fordi jeg selv led og ble fristet, kan jeg hjelpe deg som fristes*» (fritt etter Hebr. 2 og 3).

Når Herren skaper perler. Gud har en merkelig og vidunderlig evne til å lage gull av gråstein. Alt han får ta hand om i sine hender former og omskaper han til det vakreste og mest energigivende som finnes; velsignelser. Selv våre fall, synder, svakheter og nederlag blir transformert, omskapt, til ekte perler bare Herren får belyse det. Sannheten skal sette deg fri, sa Jesus. Å snakke sant og ærlig om sitt liv er porten inn til livsglede og ekte relasjoner til hverandre og til han som lever

og beveger seg stille, nådig og ydmykt i vårt indre landskap.

Kari Arnestad har skrevet tankevekkende vakkert om hvordan Gud lager perler:

Herre, skap perler

*Herre, skap perler i vesale muslingskal, der smertene sting og brenn.
I hendene dine vert motgangs dal
ein hage der kjelda di alltid renn.*

*Herre, skap perler av feilstega mine,
du veit kor ofte eg snubla og fall.
Men alt det som du tek i hendene dine
du vender til signing i tusental.*

*Herre, skap perler av tårene mine,
dei som i djupet av hjarta held til.
Tel dei, og tak dei i hendene dine,
so stilt eg kan seie: Min Gud, som du vil.*

*Herre, skap perler av bønene mine, helst
når eg hjelpelaust ikkje finn ord.
Reins dei og form dei i hendene dine
slik at dei tener ditt rike på jord.*

*Herre, skap perler av ekte slag
med glans frå di eiga verd,
so eg toler elden på prøvingens dag,
når slutt er mi pilegrimsferd.*

*Dyraste perla, du Herre Krist,
einaste rikdom som varer,
lat mine perler få pryde til sist
ditt diadem mellom jublante skarer.*

Fra diktboka Under Guds regnboge

Gudsteneste 17. mai?

Har festkomiteen på Sandane gløymt at det er gudsteneste 17. mai? Breimningane går bokstaveleg tala til kyrkje den dagen, i tog frå Breimshallen! Og dei oppfordrar born til å bli med. Slik kan det gjerast. I Hyen er det på same måten, dei går i tog til kyrkje, og annonserer det i avisar på førehand.

På Vereide går dei og til kyrkje. Planen for dagen er laga rundt gudstenesta. Tidspunkt for opning av dagen og tog er lagt opp slik at ein går direkte til kyrkje etter toget og middagsserveringa på folkehøgskulen som komiteen tek seg av, startar når folk kjem frå kyrkja. Slik blir feiringa i kyrkja ein integrert del av 17. mai-feiringa for vereidarane.

I bygd og by er det slik, for dei fleste av oss kan synge heilhjarta med i verset: Vil Gud ikkje vera bygningsmann, me fæfengt på huset byggja. Vil Gud ikkje verja by og land, kan vaktmann oss ikkje tryggja.

I Hyen og Breim og på Vereide, men ikkje på Sandane! Det kunne godt ha stått ei linje i annonsen med opplysning om gudstenesta i Vereide. Vi veit at det var sandensarar til kyrkje 17. mai i år og, så dei som "må" til kyrkje på nasjonaldagen, greier det. Men når komiteen ikkje har det med i programmet, og til og med legg opp til både kiosk og rømmegraut og leikar for born i den tida gudstenesta varer, gjev det ein signaleffekt som komiteen kanskje ikkje har tenkt på.

Vi lurar på kva dei har tenkt på Rygg og i Bukta, og. I annonsa for Rygg står det at det er gudsteneste kl. 15.00. Men leik og moro startar kl. 13.30 og varer til kl. 16.00, ein time etter at gudstenesta tek til, og sal av kaffi og kaker startar samtidig med gudstenesta. I Bukta er det endå verre. Der skal ein møte opp ved Mardal skule kl. 15.00, og skulekorpset kjem ein halvtime seinare for å spele i toget, medan gudstenesta i Gimlestadkyrkja startar kl. 15.00 utan at det er nemnt i annonsen. Komiteen annonserer med dette at buktarar må velje mellom gudsteneste og lokal feiring.

Vi utfordrar alle 17. mai-komitear til å ta gudstenestene lokalt med i tenkinga i komiteen og i annonseringa neste år. For kyrkja er ikkje ei "fritidsinteresse" eller ein "hobby" for spesielt interesserte, ho er eit samfunn for alle døypte, ein viktig del av fedreavlen og kulturen, eit sjølvsgått verdigrunnlag for grunnlova og menneskerettane og alt som vi feirar på nasjonaldagen.

Redaktøren

Jakob Felde var tårnagent tidlegare i år. Dei planta då eit korn sidan det var såmannssøndag. Her ser vi at det har fått godt stell og har skote. Vi fekk bildet 10. mai frå Kristin Daling Felde.

Konfirmert – og så vidare

Sandane kyrkje er ein god plass å vere. Kvar måndagskveld i skuleåret er der Ope Hus for ungdom. 28. august er vi i gang att med bordtennis, biljard og andre aktivitetar. Litt mat og drikke høyrer med, og så andakt. Her gjeld det ikkje å prestere poeng og karakterar, men berre slappe av og ha det kjekt i lag med andre unge. Sandane kyrkje er òg møteplass for Barnegospel, Joy Sing og Speidaren. Når sommarferien er over, kjem desse gruppene i gang att. Og kyrkjedørene er opne for born og unge som blir med.

Kyrkjeskyss i Hyen

Margret Aa Djupvik:
916 97 237

Maria Utheim:
977 82 300

Ola Solheim:
952 09 407

Marta Gjengedal:
958 69 244

Narve Eimhjellen:
957 33 026

Av: Oddvar Almenning

Dei slapp lett, konfirmantane

Han sa så til meg, ein annan bestefar som hadde vore med på samtalegudstenesta i Vereidskyrkja, då vi veksla nokre ord på veg ut kyrkjedøra. Eg hugsar ikkje kva eg svarte, men kommentaren sette i gang nokre tankar som eg gjerne deler. Eg spurde "min" konfirmsant, og han sa det same. Vi kom frå det utan problem.

Dei tok seg ikkje vatn over hovudet då dei kom til samtalegudsstenesta, konfirmantane som her driv påskebad i Gloppefjorden.

Vi som blei konfirmerte for meir enn femti år sidan, kalla det overhøyring, og det var meir ei eksaminering av kunnskap. Eit visst tal salmevers skulle vere spikra, og katekisma med forklaringar til boda, trusartiklane og fadervåret var pugga og framsagt så mange gonger at mange hugsar dei framleis. Men vi veit at det ikkje var berre hos presten vi hadde lært det. Det var i skulen. Kyrkja har ikkje sjanse til å kunne formidle den same kunnskapsmengda til dei døypte etter at kristendomsopplæringa blei redusert til eit orienteringsfag, KRL. Då måtte ein ha samla dei døypte til tre timer undervisning for veka heile året utanom skuleferien i sju år, frå borna var sju år til dei skulle konfirmerast. Nei, no er det heimane som må ta ansvar for formidling av kristendomskunnskap. Prest og kyrkjelydspedagogar gjer sitt beste, og ulike organisasjonar med sine tilbod i sondagsskule, barneforeiningar, kor og liknande er viktige medspelarar i trusopplæringa. Men vi er heilt avhengige av at heimane tek ansvar for at dei døypte får opplæring i "tru og gudlegdom", som det heitte før. (No er det snakk om hjelp til å leve eit liv i trua.)

Men kva er det vi vil vite, vi "pårørande" som møter opp på samtalegudstenesta? Det er interessant å sjå kven dei er, desse ungdomane som har følgt eit opplegg gjennom året og no er

komne så langt i dåpsopplæringsprogrammet at dei er klar for konfirmasjon, som er ei forbørnshandling. Vi treng ikkje vite så mykje om kva dei kan ramse opp av salmevers og forklaringar. Nokre kjänner vi gjennom "vår" konfirmsant, og nokre kjänner vi gjennom foreldra eller slekta. Og det er ein del menneske i kyrkjelyden som var til stades då desse konfirmantane var dåpsborn. Det kan til og med hende at nokre tok det ansvaret dei fekk lagt på seg den gongen, og har bedt for dei som no skal få prestehanda på hovudet. Det er klart at innhaldet i konfirmsanttida og samtalegudstenesta vedkjem både slekta og kyrkjelyden, og at vi såleis kan ha både forventningar til og meininger om samtalegudstenesta. Gjennom det som blir sagt og gjort, får vi eit glimt av konfirmsanttida, og mykje av det vi fekk denne gongen, gav gode opplevingar. Men skulle vi ynskje noko, var det gjerne nettopp dette at alle konfirmantane blei "synlege".

At somme har lettare for å stå fram enn andre, er greitt, og det er fint at presten kan "spele på" ressursar, som han gjorde ved måten å framføre velsigninga på.

Nokre konfirmantar med bakgrunn i Soul Children song velsigninga til oss.

Rørande og fint var det. Men då kyrkjedøra gjekk opp og sola skein heilt fram i koret til orda "Herren late sitt ansikt lyse over deg", var det eit smil frå Gud sjølv til alle som ville ta det til seg! Noko slikt fekk vi aldri vere med på då eg var konfirmsant, sjølv om vi ikkje slapp så billeg.

Javisst slapp dei billeg! Det er fint. Gratis er meir enn billeg! Og nåden er gratis. Dersom tida som konfirmsant har blitt eit møte med Kristus, så konfirmanten har fått smaken på kva eit liv i nåden vil seie, kan konfirmasjonen bety noko for resten av deira liv! For trua er ikkje eit kunnskapspensum, men eit liv i nåde og tilgjeving, eit fellesskap og ei von om eit evig liv.

The Village Choir (1847), måleri av Thomas Webster.

Kyrkjesongen på Luthers tid

AV ANDERS RINDE

Finst det luthersk musikk? Tja ..., reformasjonen fekk til dels store konsekvensar for musikken i kyrkja. Men dei tre «store» reformatorane, Luther, Zwingli og Calvin, hadde ulikt syn på musikkens vesen og verdi.

Ulrich Zwingli (1484-1531), den store sveitsiske reformatoren, var sjølv svært musikalsk. Han trakerte fleire instrument og komponerte songar, både verdslege og religiøse. Desto underlegare er det at han kom til å stå for ei svært puritansk haldning til all bruk av musikk i kyrkja og i gudstenesta. Han las Ef 5,19 og Kol 3,16 på ein slik måte at songen skjedde «i hjartet» og ikkje var høybar for andre. Han sette stilla, personleg

andakt og gudstilbeding i fokus. All larm frå instrument og all form for korsong blei bannlyst. Heller ikkje kyrkjelydssong, ei av

Ulrich Zwingli tillet ikkje orgel eller kor i gudstenesta.

Luthers hjartesaker, fann nåde etter Zwinglis syn. Det same var tilfelle med messesong av prest og kantor, som var skikk både i katolske og lutherske gudstenester.

For den sveitsiske reformerte kyrkja fekk ei slik haldning til dels uhyrlege konsekvensar. Religiøse fanatikarar og antipapistar storma kyrkjene og øydede uvurderleg vakre bilete og altertavler, og også mange orgel. Det store orgellet i Grossmünster i Zürich vart t.d. øydelagt i 1527, medan organisten gråtande, men hjelpelaus, stod og såg på. Det same var tilfelle i Bern. Her fekk kyrkjelyden ikkje synge (i gudstenesta) igjen før i 1574. Men orgel og korsong var framleis ikkje tillate. I 1581 innførte dei eit ensemble av basunar

(trompettes), og først i 1731 tok dei i bruk orgel igjen. I Zürich måtte dei vente heilt til midten av 1800-talet før det vart installert nye orgel i kyrkjene. Den musikalske «arven» etter zwinglianismen er ikkje stor!

Johan Calvin (1509-64) verka også i Sveits (Geneve), og er mest kjend for sitt «Guds stat»- eksperiment. Også han hadde ei svært rigid innstilling til musikk, sjølv om musikk kom til å spele ei vesentleg rolle i Calvins kyrkjesynt, mest av pedagogiske grunnar. Han skipa til ein songskule for guitar i Geneve, som gav ei grundig opplæring i både unison og fleirstemmig song. Skulen knytte til seg dyktige musikarar og komponistar som m.a. laga musikk til alle salmane i Bibelen (med tekstane attdiktat på vers). Koret på skulen fekk mykje å seie for kyrkjelydssongen, sidan dei vart ei slags forsongargruppe.

Johan Calvin meinte at musikk gjer godt for menneskesinnet.

Men sjølv om det vart undervist i fleirstemmig song på skulen, var slik song ikkje tillaten i kyrkja. Der skulle all song vere unison. At Calvin, i motsetnad til Zwingli, i det minste tillét unison kyrkjelydssong, kom av at Calvin hadde stor tru på musikken si makt til å forme menneskesinnet og foredle karakteren, ein tanke som har røter heilt tilbake til antikken (Platon m.fl.), og dominerte meir eller mindre heile mellomalderen. Når Guds-ordet blir ikledd musikk, trengjer det djupare inn i menneskesinnet og gjev grunnlag for refleksjon over innhaldet i teksten. Mennesket får dermed ei djupare forståing av bodskapen. Slik vart musikken for Calvin eit pedagogisk og kyrkjepolitisk verkemiddel.

Men ikkje all einstemmig musikk vart godkjend. Den gregorianske songen heldt Calvin for å vere meir eller mindre absurd. Musikken skulle framfor alt framheve meiningsa i teksten. Han gjekk inn for ein spesiell kyrkeleg stil («poid et majesté»), dvs. av ein majestetisk karakter, med rytmisk samsvar mellom tekst og melodi. Men musikken skulle også vere folkeleg og enkel og ha umiddelbar appell,

både rytmisk og melodisk.

«Når dette tas i betrakning, er sangen utvilsomt en hellig og helsebringende øvelse. Men på den annen side er enhver sang, som bare klinger liflig og kildrer øret, slik som all klingklang og triller som er karakteristisk for pavedømmet, og alt det som man kaller figuralmusikk og sanger for fire stemmer, ikke i samsvar med kirkens majestet, og det kan kun mishage Gud selv.» (Sitert etter Söhngen)

På eitt punkt var Calvin og Luther samde: Det var viktig at kyrkjelydane fekk synge på morsmålet. Men fordi Calvin berre tillét bibelske tekstar og ikkje fri diktning, fekk vi på reformert kyrkjemark fleire psaltersamlingar, dvs. songbøker der dei bibelske salmane var gjendiktat på fast metrum. I Norsk salmebok har vi fleire eksempel på melodiar som er henta frå denne tradisjonen. Frå den best kjende samlinga, Geneve-psalteret, har vi for eksempel melodien til «Gjer døri høg».

Martin Luther dikta salmetekstar og laga melodiar, og folk fekk synge på morsmålet.

Martin Luther (1483-1546) er den av reformatorane som har gjort seg fortent til ein plass i musikkhistoria, ikkje fordi han var ein stor komponist, men fordi han fekk så stor innverknad på bruken av musikken i den lutherske kyrkja, og etter kvart også blant katolikkar og reformerte. Luthers positive syn på musikken, og kunsten generelt, kjem klårast fram i dei fororda han skreiv til fleire av dei trykte songbøkene i starten av reformasjonen. Bl.a. står det slik i forordet til Johann Walters Geistliches Gesangbüchlein (1524), også kalla Wittenbergsongboka: «... Dessuten deler jeg ikke den oppfatning at alle kunstarter burde slås til jorden av evangeliet, slik enkelte overåndelige hevder. Nei, jeg skulle gjerne se alle kunstarter, og ganske særlig musikken, i tjeneste for ham som har gitt oss dem og skapt dem.»

Song på morsmålet var ikkje heilt ukjent på Luthers tid, det er ikkje slik at Luther «fann opp» salmesong på morsmålet. Men Luther er kanskje den enkelpersonen som har hatt mest å seie for salmesongens plass i kyrkja

etter reformasjonen. Han både dikta sjølv, og tilskunda andre til å diktet salmar, og han laga også enkelte melodiar (til eigne tekstar). Hyllingsdiktet Fru Musica (1538), som Luther kalla Fortale til alle gode sangbøker, omsette M.B. Landstad til norsk og sette inn som føreord i Martin Luthers Aandelige sange (1859). Lett revidert av Hans Buvarp, og med ein melodi av V. Triller, fekk det plass som første song i læreverket Musikk og sang for ungdomskolen (Hulaas, Nordal, Stordal 1970):

Fru Musica

*Av alle gleder her på jord,
ja, nevn meg hva som helst du tror,
er ingen bedre skapt enn sang
med all dens friske, vakre klang.*

*Det kan ei komme ondt i sinn
hvor smågutt synger salmen sin.
Der trivs ei vrede, nag og nid.
En blir om hjertet bløt og blid.*

*All hjertesorg blir stille slukt,
og tunge tanker drar på flukt.
Enhver kan si med hjertens fynd:
I sådan glede fins ei synd!*

*Han som i himlens gleder bor
vil glede alle her på jord.
Og det vil djev'len plage visst
og hindre all hans arge list.*

*Kong David et eksempel ga
som hindret Saul hans liv å ta:
Ved harpespill og salmesang
det tunge sinn til ro han tvang.*

*En sang gjør hjertet godt og fromt.
Der blir det ei på Guds ord tomt.
Elisa og har sagt for sant
at han ved harpen Ånden fant.*

*Min tid er mai å gledes på.
Da synger alle fugler små.
Da jord og himmel, full av klang,
gjenlyder som av salmesang.*

*Og fremfor alt vår nattergal
gjør alt så skjont i skog og dal
med deilig sang i mo og lund.
Ham takker vi av hjertens grunn.*

*Men fremfor alt vi takker Gud
som den så rikt har rustet ut
og gjorde av en småfugl slik
en mestersanger, herlig, rik!*

*For Gud den synger natt og dag
og blir ei trett av slik umak.
Ham ærer jeg på samme vis
og synger evig takk og pris!*

Utan Luther, ingen Johann Sebastian Bach!

Utan Luther—ingen Bach

At reformasjonen, først og fremst i den lutherske versjonen, fekk stor innverknad på musikkhistoria, er udiskutabelt. Gjennom heile den kyrkjhistoriske perioden som blir kalla ortodoksi, vart Luthers høge og positive vurdering av musikken stadig understreka av musikkfilosofar, teologar og framståande musikkarar som f.eks. Bach. Bach var forankra i ein tradisjon som såg musikken som ei Guds gáve, og ikkje berre eit menneskepåfunn. Kyrkjefaderen Augustins formel laudatio Dei et recreatio cordis viser oss to perspektiv: Det vertikale; den første og største oppgáva for den musikken menneske skapte på det gudgjevne grunnlaget, er å yte gjevaren takk og ære. Det horisontale perspektivet handlar om å gje menneskjela livgjevande, byggande og berikande impulsar, gje næring og styrke på livsvandringa. Bach uttrykte det slik i eit kjent sitat: zu Gottes Ehre und Recreation des Gemütes (til Guds ære og til rekreasjon for sinnet). «*Det blev – og er stadig – Bachs musik, gjennem hvilken musiklytteren stærkest kan møde reformasjonens syntese av individualisme og overordnet Gudstro.*» (Nils Holger Petersen)

Den katolske kyrkja

Pavekyrkja var ikkje heilt upåverka av det som føregjekk blant protestantane, og under det som blir kalla motreformasjonen, heva det seg ganske snart kritiske røyster som tok til orde mot den utglidninga som hadde skjedd i kyrkjemusikken i romarkyrkja. Det gjaldt særleg bruken av verdslege melodiar og ein stadig meir innvikla og polyfon korsong.

Erasmus frå Rotterdam (1466-1536) var ein berømt humanist og filosof i samtida. Eit sitat etter han gjev uttrykk for slik kritikk.

Erasmus av Rotterdam, måla av Hans Holbein omkring 1525.

I mangt sympatiserte han med Luther, men braut likevel aldri med paven.

«Vi har innført en kunstig, teatralsk musikk i kirken, en skråling og et oppstyr mellom ulike stemmer, slik som det etter min mening ikke engang kan ha vært i greske og romerske teatre. Horn, trompeter og fløyter er i stadig kappestrid med sangerne. Elskovssanger og lettsindige melodier som ellers bare høres i forbindelse med dans hos kurtisaner og klovner, er vanlige. Folk stormer inn i kirkene som om de skulle være teatre for å få del i disse ørens lyster.»

Trient-konsilet (1545-1563) vart først og fremst kalla saman for å rydde opp i liturgisk praksis og fjerne utvekstar frå liturgien. I 1562 vedtok konsilet reglar som skulle gjelde for musikken i gudstenesta. Her heiter det m.a.:

«Alt må legges til rette slik at messene, med eller uten sang, stillferdig kan nå inn til menighetens ører og hjerter, i en klar fremførelse i riktig tempo. I messer som omfatter både sang og orgelmusikk, må intet verdsleg blandes inn, kun hymner og lovprisninger. Når det gjelder bruken av kirketoneartene, må praksis være slik at den ikke gir tom glede for øret, men slik at ordene klart kan forstås av alle – og slik at menighetens hjerter får trang til å strebe etter de himmelske harmonier, ved stille ettertanke om de saliges gleder ... Både på sangens og musikkens område må alt som har med lettsindighet og urenhet å gjøre, bannlyses fra kirken.»

Det var også kardinalar ved dette konsilet som foreslo at det berre skulle tillata einstemmig song i gudstenesta, men forslaget fekk ikkje fleirtal.

Giovanni Pierluigi Palestrina (1525-1594) er blitt kalla den katolske kyrkjemusikkens bergingsmann. Det er vel ei overdriving, men han var ein av dei som støttet dei krava konsilet sette. Han er den fremste representanten for det som i ettertid er blitt kalla vokalpolyfoniens gullalder, og vart ståande som eit ideal for seinrenessansens katolske kyrkjemusikk.

Giovanni Pierluigi da Palestrina ”berga” den fleirstemte musikken då katolikkar ville forby anna enn einstemmig song.

Samklang mellom fire drevne solistar. Vi ser frå v.: Bernhard Scheffel, tenor, Annette Gutjahr, alt, Wiltrud de Vries, sopran og Allan Parkes, bass.

Briljant koroppleving i Vereidskyrkja

TEKST OG FOTO ODDVAR ALMENNING

At fire songarar fyller kyrkja med vellyd som eit stort kor, fekk vi oppleve på konsernten 3. mai. Songarane er profesjonelle og kjem frå Hamburg og Bremen. Dei har brei roynsle som solistar kvar for seg, og har funne kvarandre i denne kvartetten som heiter Consonanz a 4, som ein kan tru er laga av con og sonare på latin, som tyder "med samklang" eller "i harmoni", og tar vi med resten, a 4, kan vi kalle dei "Fire i samklang". Og dei levde sanneleg opp til namnet sitt!

Ein time med variert program i tid og klang og eit framifrå samarbeid med organist Anders Rinde kunne publikum gle seg over denne fine vårveldena. Anders leverte to fine orgelstykke, Bjarne Sløgedals variasjonar over folketonen Å hvor salig det skal blive, og ein festprega "Aperto" av Gunnar Petersson.

Han spelte dessutan til kvartetten på Andrew Carters Marias Magnificat og Ave Maria av Edward Elgar.

Resten av tida var det a cappella, rein fleirstemt song utan instrument til, det somme av oss likar aller best. Det nyttar lite å skrive fleire titlar her, for både komponistane og stykka deira var slikt som denne meldaren ikkje kjenner frå før. Men det var ikkje mindre interessant av den grunn!

Tekstane var på latin, engelsk og tysk, og vi må innrømme at ein del tekstinnehald gjekk oss hus forbi. Men for ein lyd og for nokre songarar!

Sopranen heiter Wiltrud de Vries. Ho tok først utdanning som organist, men studerte song og er no songar på heiltid. Tenoren, Bernhard Scheffel, tok først utdanning som oboist, men gjekk over til song. Desse to

treftet kvarandre på solo-oppdrag i Israel, og fekk ideen om ein kvartett. Bassen, Allan Parkes kjem frå Belfast og er utdanna fløylist og songar, og tenoren "fann" han på ein turne i Spania. Parkes arbeidde frilans med base i London, mellom anna i BBC Singers, men er no medlem av operakoret i Bremen. I Bremen var alten, Annette Gutjahr, med i det same koret, og ho blei med i kvartetten i 2005, men arbeider framleis frilans som solist over heile Europa, slik dei andre og gjer.

Vi spurde kor lang turne dei var på, og då kunne dei fortelje at dei skulle ha tre konsertar i alt denne gongen. Dagen før hadde dei vore på Eid, og dagen etter skulle dei ha konsert i Florø, før dei måtte skunde seg tilbake til oppdrag i Tyskland. - Men vi kjem tilbake i oktober, sa dei. Greier Anders å få dei hit då og, bør du nytte høvet til å høre dei!

Dette er dei som har fått seg nye arbeidsplassar. Frå v. Venke Kollbotn, Tone Runshaug Tennebø, Tore Myklebust, Lars Bjarte Osland, Anders Rinde, Vidar Bjotveit, Ingrid Bjørnereim, Kurt Djupvik og Benny Aasen.

Nytt kyrkjekontor i Gloppen

Innviingsfeiring 5. mai 2017

TEKST OG FOTO: HARALD ASKE

Då Arbeidskyrkja i Mona vart bygd (1997), var der ein del mindre rom som etter kvart vart tekne i bruk som kontor. Tanken på at dei tilsette i kyrkja burde ha kontora samla og utgjere eit arbeidsfellesskap har vakse fram etter kvart, og dei små romma i Sandane kyrkje stetta ikkje behova. I dag kan du lese om at eit nytt bygg rett ved sida av Sandane kyrkje kan takast i bruk av sokneprestane, kyrkjeverja, kyrkjelydspedagogane, organisten og kyrkjetenaren.

Det var Fellesrådet ved May-Britt Kjærland Indrebø, byggenemnda ved Ingemar Sårheim og kyrkjeverje Kurt Djupvik som hadde sendt ut invitasjon til innviingsfeiring av det nye bygget. Etter

velkomst og omvising samla folket seg i kyrkjerommet til program. «Guds menighet er jordens største under», ein salme av Ronald Fangen med melodi av Anfinn Øien var opningssalmen. Og kva kunne vel passe betre. Det

er eit lite under at ein har fått til dette kontorbygget i ei tid då der er så mange ting kommunen skal bruke pengar på. Og takkens ord blei det mange av denne kvelden. Men før ein fekk vite meir om sjølve bygget og byggearbeidet,

slapp Gloppen Vocal Band til med friske, feiande låtar. Opningsongen var «When we all get together».

Byggenemnd

Med seg i byggenemnda hadde

Slik ligg dei to bygga i høve til kvarandre. Ein kan gå «tørrskodd» frå det eine til det andre.

Gloppen Vocal Band underheldt med feiande, flotte songar.

Ingemar Sårheim Per Ståle Husevåg og Paul Rune Daviknes. Ingemar orienterte om arbeidet og bygget. Han fortalte at han hadde vore med i Fellesrådet i åtte år, og at dette var noko han var oppteken av å realisere. Arkitekt Jan Berg fekk oppdraget med å teikne, og kalkylen låg på 4 millionar kr. I 2015 kom saka opp på politisk nivå og kom med i budsjettet for 2015-2016. Ulike firma var inne i biletet og vart vurderte. Vi hadde ein god prosess

og det gjekk godt, fortalte leiaren. Gravarbeidet starta i august/september 2016 og vart utført av Olav Hjelmeset.

Dei har hatt ni byggenemndsmøte, men Ingemar har vore med på 15 ulike møte i tillegg i denne samanhengen. Han uttrykte stor takk til kyrkjeverje Kurt Djupvik for glimrande samarbeid. Det same gjorde han til arkitekt Jan Berg, som fekk blomar for sin innsats. «Vi har hatt eit flott

samarbeid. Du har gjort det vi har bedt deg om å gjøre», sa byggenemdsleiaren. Narve Eimhjellen hadde laga ein stor nøkkel som vart overlevert frå byggenemnda til Fellesrådet, som sende han vidare til brukarane av huset.

Til slutt refererte Ingemar til noko han hadde hørt i radioandakten nyleg: Det finaste ordet ho som heldt andakten visste, var ordet håp. Det er viktig med håp i det arbeidet som skal skje

her i bygget. Håpet er at alle i heile kommunen skal få glede av bygget, sa han.

Kurt Djupvik sa at mange fortente ei takk for den store innsatsen med å få reist bygget. Ikkje minst ville han takke Gloppen kommune for stor velvilje. Vi er ikkje ei statskyrkje lenger, men ei kommunekyrkje, og vi er heilt avhengige av eit nært og godt samarbeid med kommunen.

Helsingar

Ordførar Leidulf Gloppestad helsa frå Gloppen kommune. Gratulerer med dagen! Men kven skal vi eigentleg gratulere? Jau, det må vere alle, uttrykte ordføraren.

Kyrkja er viktig for oss i alle fasar av livet, og vi er glade i kyrkja vår. Sokneprest Tore Myklebust takka for bygget frå brukarane. Han fortalte at han var kjend med det politiske arbeidet frå tidlegare og vissste kor vanskeleg det kan vere å prioritere. Han gledde seg tydeleg over det som no stod ferdig til bruk. Soknerådsleiar Beate Kornberg gav uttrykk for at dette var ein stor dag for heile kommunen. Ho helsa med gullkorn frå Per Anders Nordengen om å sjå og bli sett og teken på alvor i arbeid og livet elles.

Eit herleg måltid

God mat høyrrer med til ein god

Narve Eimhjellen hadde fått i oppdrag å lage ein nøkkelen av det spesielle slaget: Ein stor nøkkelen der krossen er med. Nøkkelen gjekk frå den eine til den andre: frå Narve – til Ingemar – til May-Britt – til Kurt, som skal finne plass til han ved inngangsdøra.

Ordførar Leidulf Gloppestad overrakte blomar til leiaren i Fellesrådet, May-Britt Indrebo. Kommunen fekk mange takkens ord for velvilje og god investering.

fest. Og Tone Runshaug Tennebø hadde teke jobben denne gongen også. Herleg sosekjøt med tilbehør, bløtkaker og kaffi kom på bordet, og alle fekk kose seg i ei vakkert pynta peisestove.

Men etter kvart fekk fleire komme med helsingar. Jan Berg kunne stadfeste det gode samarbeidet han hadde hatt med byggenemnda. Vi har vore eit veldig bra team, meinte han, og peika på arbeidarane som ein fabelaktig gjeng.

Asbjørn Gjengedal takka for innbyding og den gode maten, men peika også på det faktum at prestetenesta i Gloppen har endra seg sidan han for 50 år sidan vart tilsett som prest her. Då stod ein mykje godt åleine i tenesta, medan de no kan få samarbeide og ha eit større fellesskap i tenesta. *Så er det viktig at vi tek vare på kyrkja vår. Vi må gå inn i vår tid og vere kristne menneske, avslutta Asbjørn.* Venke Kollbotn helsa frå Breim sokneråd og Narve Eimhjellen frå Hyen.

Sokneprest Vidar Bjotveit hadde fått oppdraget med å avrunde

samlinga. Etter lang tids modning er vi komne dit vi er i dag, sa han og heldt fram: *Har de sett eit grasstrå med ein regndrope hengande? Du kan nesten spegle deg i dropen og ta inn eit heilt univers. Om nokon har eit fint biletet av ein slik drope, vil vi ta imot det og finne plass til det her.* 2. mai opna kyrkjetenaren dørene og sleppte lyset innover golvet i Vereidskyrkja. Lyset kom beint imot ei gruppe konfirmantar frå Soul Children som song velsigninga. Lyset stråla inn – velsigninga fløynde tilbake.

Var det guddommeleg? Sjelas augedrope er å takke, har ein klok mann sagt. Mange har fått fortent takk. Små ting, store ting. Søndag etter søndag kjem der små born og vert døypte. Dropar av vatn rislar over dei. «*Dråpen fra Gud Fader funkler på din panne, du elskede. Dråpen fra Guds Sønn funkler på din panne, du elskede. Dråpen fra Guds Hellige Ånd funkler på din panne, du elskede»,* NOS 578. Måtte kyrkjekontoret verte til velsigning for alle oss som arbeider der, men aller mest for alle innbyggjarane i vår kommune, avslutta Vidar.

Ein av dei som har hatt det aller trøngast i det gamle kontoret, er kyrkjeverje Kurt Djupvik. Her får han gode arbeidstilhøve, og vi vonar han finn seg vel til rette og vert verande i jobben i lang tid framover.

Fakta om entreprenørane:

Prosjekt Systemer AS v/Jan G. Berg

Grunnarbeid v/Olav Hjelmeset

Hovudentreprenør: HBV Betong, Førde

Underentreprenørar:

Byggmeister Erik Seime, Breim og tømrar Endre Myklebust, Breim
Røyrliggjar: PEBO Rør AS, Byrkjelo

Elektrisk arbeid: Henden Elektro AS, Sandane

Måling: Firda Malarservice AS, Sandane

Ventilasjon: Evebø Blikkenslagerverkstad, Sandane

Inventar: Kontorservice v/Hans Eikenæs, Sandane

May-Britt Indrebø, leiar i Fellesrådet, ønskte folk velkomne med forfriskingar.

Her har sokneprest Vidar Bjotveit funne sin plass på det nye kontoret, og det ser ut til at han trivst!

Sokneprest Tore Myklebust prøver ut dataanlegget og ser på kva slags kunst han skal ha på veggane. Han gler seg over det nye kontoret, sjølv om han får lengre veg til arbeidet no når Breim prestekontor vert lagt ned.

Gudny og Dag-Erik Eriksmoen var tidleg ute og tykte det var triveleg å sjå det dei såg. Dei hadde godt håp om at dette vert eit tenleg bygg for både tilsette og alle andre i Gloppen.

I det nye møterommet fekk alle tilbod om kaffi og kaker. Mange gav seg tid til ein kaffikopp og ein god prat.

Open dag i nye kontor

TEKST OG FOTO: HARALD ASKE

Efter ein fin opningsfest fredag 5. mai, var det invitert til open hus for alle laurdag 6. mai frå kl. 11.00 til 14.00. Folk kunne komme og vandre fra kontor til kontor og gjøre seg kjende med huset og kvar dei ulike tilsette er å finne. Fleire av dei tilsette var til stades og kunne vise fram lokala, og i møterommet vanka det kaffi og kaker til alle som ville

gje seg tid til ein prat. Kyrkjebladet møtte ekteparet Gudny og Dag-Erik Eriksmoen. Dei hadde vore dei første til å sjå seg rundt og stogge att ei stund. Jau, dette ser flott og kjekt ut, tykte dei. Og så fint at kyrkjeleg tilsette kan ha eit arbeidsfellesskap på denne måten, det må vere godt. Vi registrerte at fleire kom med blomster og hadde gratulasjonar til dei tilsette.

Arne Høyland orienterte om budsjettet.

Idemyldring med gode innspel Soknemøtet sine innspel til ny strategiplan for Gloppen sokn

TEKST: BEATE OLSSON KORNBERG

FOTO: GUNN HOLE

Soknerådet i nye Gloppen sokn har det siste halvåret jobba med å få på plass ein strategiplan for kyrkja sitt arbeid i soknet. Planen skal hjelpe oss i arbeidet med å legge til rette for utvikling i kyrkjelyden, til å gjere viktige prioriteringar og bruke ressursane på ein mest mogleg tenleg måte. Soknerådet har som mål å vedta planen før sommaren. I samband med Gloppen sokn sitt første årsmøte 26. februar 2017, vart kyrkjelyden invitert til ei idemyldring rundt nokre viktige tema. Vi vil takke dei som deltok for mange gode innspel! Under finn de ei oppsummering av alle innspela som kom inn (talet i parentes angir tal likelydande innspel).

Oppgåve 1: Kyrkja i Gloppen

A: Kva opplever du er bra i kyrkja vår?

- Mange aktive i det frivillige (4)
- Medliturgarbeidet (3)
- Mangfald av aktivitetar (3)
- Det kontinuerlege kristne barne- og ungdomsarbeidet (3)
- Mange går til kyrkje / at vi når så mange (3)
- God forkynning på gudstenestene (2)
- Konfirmantarbeidet (2)
- Lovsongsgruppa (2)
- Sandane kyrkje (2)
- Eit aktivt og godt sokneråd (2)
- Ressurssterk kyrkjelyd (materiell/ menneske/tilsette)
- Babysong
- Salmesongen
- Rikt song og musikkliv
- Kyrkjekoret
- Kyrkjebladet
- Godt samarbeid med

organisasjonane

- Dei fleste born blir døypte
- Samanslåing av Gimmestad og Vereide sokn
- Vilje til endring

B: Er det noko du saknar?

- Søndagsskule på Sandane (4)
- Ta i bruk fleire song- og musikk-krefter, meir variasjon (4)
- Meir kyrkjekaffi med samtale og knytting av relasjonar (3)
- Utfordrande preiker / god, djup Kristus-forkynning (3)
- Ny diakon (2)
- At heile familien føler seg ivaretatt / tilbod for alle (2)
- Innvandrarar som deltek i gudstenesta, t.d. med song (2)
- Samlingar for å integrere innvandrarar i fellesskapet (2)
- Nyare, friskare musikk i gudsstenestene (2)

• Meir bruk av lovssongsteamet

- Yngre familar i kyrkja
- Ungdomsprest og sekretær
- Temamøte etter gudstenester
- Gudsteneste for familien på Nesholmen under Friluftshelga
- Tilhøyrigheit til eit fellesskap som forpliktar
- Ting som samlar
- Visjon
- Visjonær leiar
- Bruke fadrane som ressurs i trusopplæringa
- Tore Aas sin liturgi!

C: Forslag til endringar / noko du ynskjer annleis?

- Fleire oppgåver og større breidde i konfirmantdeltaking i gudstenesta (drama, song) (2)
- Betre samarbeid mellom tilsette og ulike grupper (2)
- Inkludere fleire som medliturgar

- Oppfølging av babysong – små-barnsong?
- Rehabilitering av Sandane kyrkje
- Opplegg for born og tweens på gudsteneste
- Få folk til å sitje lenger framme på gudstenestene
- Jobbe med å tilhøyre ein kyrkjelyd i Gloppen sokn
- Diskutere ressursbruk - har vi dei rette aktivitetane?
- Lovsongsgruppa må delta generelt i gudstenesta
- Ungdommar kunne vore med og arrangere samlingar for eldre (i skuletida?)
- Aktivisere dei unge meir
- Meir inspirasjon
- Dugnader retta mot konkrete behov i kyrkjelyden – tilby praktisk hjelp
- Breidde i engasjement

Oppgåve 2: Kommenter og konkretiser følgjande ønskje, eit eller fleire:

A. Vi skal inkludere alle. Korleis?

- Oftare kyrkjekaffi, - aldersmessig blanding ved borda (3)
- Ta godt imot dei som kjem til kyrkje, helse, ta kontakt (2)
- «Kyrkjekellar» for ungdom etter gudsteneste
- Fleire typar gudstenester
- Invitere konfirmantforeldre til gudsteneste og kyrkjekaffi
- Følgje opp flyktningar til å vere med i arbeidet i kyrkjelyden
- Vi må invitere personleg

B. Vi skal ha arenaer og arrangement for alle. Korleis?

- Korleis kan vi gjere oss nytte av leirstadane våre (Nesholmen og Fjordly) - fellesturar? (2)
- Ha eit vedvarande tilbod for alle aldersgrupper (2)
- Ta vare på kontakten med dåpsforeldre, gi hjelp til opplæring i den kristne trua (2)
- Tilbod om bibelgrupper/samtalegrupper
- Fleire typar gudstenester, t.d. Tomas-messe
- Familiekor eller liknande samlingar for familiar
- Julefest for alle i heile soknet

C. Vi skal vere synlege utanfor kyrkja. Korleis?

- Kyrkebladet (2)
- Innslag i Firda Tidend om arbeid/arrangement
- Bruke meir sosiale media for å gjere kjent
- Bruke aktivitetskalenderen til kommunen
- Samarbeide med andre kyrkjer og frivillige organisasjoner
- Konfirmantar kan dele ut invitasjon til gudsteneste på laurdag

D. Vi skal følgje opp våre frivillige medhjelparar. Korleis?

- Medarbeidarsamlingar, formelle og uformelle (2)
- Takke dei, utfordre dei om korleis det går, vil du ha avlasting, noko anna du vil bidra med i staden?

E. Alle skal få høve til å få meir kunnskap om kristen tru. Korleis?

- T.d. Alphakurs (2)
- Samlingar utanfor gudstenestene – bibeltimar/oppfølging (2)
- Bibelgrupper (2)
- Internett, Facebook
- Gudsrikeleiken
- Forum for å stille spørsmål, t.d. til prestane
- Songkveldar
- Temakveldar for unge foreldre

Sta. Sunniva kyrkjeakademiet for Nordfjord

VED BJØRN EIDE

13. november 2002 vart Sancta Sunniva kyrkjeakademiet for Nordfjord skipa i Sandane kyrkje. Dette skjedde etter initiativ frå Olaf S. Gundersen. Hausten 2002 fekk han sett saman ei arbeidsgruppe med mål å få i gang kyrkjeakademiarbeid i Nordfjord.

Kyrkjeakademirørsla har ein 50-årig tradisjon her til lands. Fyrste akademiet vart skipa i 1956 i Oslo, og sidan har rørsla vore livs- og vekstkräftig, slik at det i dag finst ca. 70 innmelde lag.

Organisasjonen har kontor i Oslo, og får årleg tilskot frå Norsk kulturråd. I mange land i Europa – spesielt i Tyskland – finst det tilsvarende organisasjoner som den norske rørsla samarbeider med.

Då det fyrste akademiet vart skipa i 1956, hadde det følgjande mål:

- Å skape eit ope forum for møte mellom kyrkje- og kulturliv.
- Å setje i verk undersøkingar og drive studium av den åndelege situasjonen i samtida.
- Å drive opplysningsverksemnd.

Dei same måla gjeld i dag. Kyrkjeakademiet ønskjer å skape møte mellom kyrkja og ulike sider ved samfunnet, og få i gang samtalar om verdiar og viktige samfunnsspørsmål.

Som ein følge av dette brubyggingsarbeidet, vart brubyggjarprisen oppretta i 1983. Han blir delt ut til personar,

organisasjonar eller institusjonar som på særskild vis har bygd bruer mellom miljø og grupper som vanlegvis har lite med kvarandre å gjøre.

Kyrkjeakademirørsla er i stor monn bygd på frivillig arbeid, og er ikkje ein del av det offisielle kyrkjebeidet. Arbeidsformene er mange: møte, seminar, konferansar, studieverksemd, informasjons- og publikasjonsarbeid. Kyrkjeakademiet i Nordfjord byggjer på dei same grunntankane og har dei same overordna måla.

Til hausten rundar akademiet vårt 15 år, og kan sjå tilbake på bra aktivitet og mykje positiv interesse. Alt i alt har vi stått for ca. 80 arrangement desse åra. Vi har trufaste og gode medlemmer, så frammotet på arrangementa er oftast godt.

Vi ønskjer alle velkommen til møte og samtalar om viktige sider ved religion, kultur og samfunn. Vi ønskjer oss også fleire medlemmer. Årspengane er 100 kroner og kan betalast inn til bankkonto 3705.05.75420.

Ta kontakt på e-post eller telefon om du ønskjer informasjon om arrangementa våre:

Marit Helgheim
E-post: am-helgh@online.no
Tlf. 958 05 116

Bjørn Eide
E-post: bjorn.eide@brekkenes.no
Tlf. 990 34 949.

Fleire ønskete å diskutere emnet eller gje tilbakemeldingar til foredragshaldaren. Her under diskusjonen etter foredraget.

Ytringsfridom berre for politisk korrekte?

TEKST OG FOTO: GUNN HOLE

Nina Karin Monsen kjenner vi frå media. Ho er kvinnen som med tydelege og klare ord seier frå i den offentlege debatten, i den seinare tid særleg med fokus på

dei store endringane i synet på kjønn og familie. Ho er filosofen, forfattaren og statsstipendiaten som blei tildelt Fritt Ords Pris i 2009. 22. april var ho å høre i Sandane kyrkje. Det vart ein

særs interessant kveld i regi av Sancta Sunniva, kyrkjeakademi for Nordfjord.

Ytringsfridom må gjelde for alle
Temaet var brennaktuelt: ytrings-

fridom. Som forsvarar av den tradisjonelle kristne forståinga av familien, er ho ikkje mellom dei «politisk korrekta» i vår tid. Dette har ho sjølv fått merke på kroppen. Tildelinga av Fritt Ords

Leiar i Sancta Sunniva kyrkjeakademi, Olaf Sigurd Gundersen, overrakte Oddvar Torsheims «Kyrkje på pinsetur» som takk. –Det same verket heng over inngangsdøra til peiestova, peika han på.

Pris ført til ei heksejakt på henne i media, og på Fritt Ord som institusjon. Media hadde langt over tusen oppslag mot henne i tida etterpå, og i Oslo vart det demonstrasjon. Trusselnivået mot Monsen var av ei slik art at politiet gav henne sikkerheitsvakt. Det kom også mange positive reaksjonar, men dei var private og i form av telefonar og sms. Konklusjonen ho trekte etter skredet av motreaksjonar, er at berre dei som er politisk korrekte, har ytringsfridom. Men for at ytringsfridom skal fungere, må den gjelde for alle, seier Monsen. Homonormative har teke makta i debatten, og dei som tenkjer annleis vert hetsa. Det er dei kristne som vert definerte som problemet, og dei vert uthengde i media som fundamentalistar. Vi som forsvarer tradisjonelle verdiar og barns rett til også å ha ein far, vert dessutan sett på som homofobar. Slike ord er i høgste

grad ei stigmatisering som ikkje har rot i verkelegheita.

Eigentleg held vi berre fast på det som har vore sanninga i alle år i den kristne verda: at mor, far og barn hører saman. Mann og kvinne hører saman. Slekt hører saman. Men det har skjedd ein kulturrevolusjon som svært få har stått fram og kjempa imot, endå til prestar og bispar seier lite om dette. Over store delar av verda er det ein kamp om seksualitet og kjønn og om barnet som vare. Realitetane vert ignorerte og blir konstruerte for å stette dei vaksne sine kjenslemessige behov. Dette går sjølvsagt ut over barn og usikker ungdom. Nokre hevdar endå til at ein kan velje det kjønnet som ein til ei kvar tid føler seg som. Sju kjønn er foreslått, medan andre ikkje set noko øvre grense. «Hen» kan bli eit alternativ til ho og han. Transane får rett til å velje kva toalett dei

vil, medan vi andre må rette oss etter skiltet på døra.

Homoseksuelle, biseksuelle og transar er verna av paragrafen om hatkriminalitet og diskriminering. Dei som ønskjer å halde fast på tradisjonelle familieverdiar, risikerer å bli stempla som hatefulle. Det kan føre til frykt for å uttale seg. Då er vi tilbake til det som var temaet: Ytringsfridom. Kvar vart det av den? Det er verdt å merke seg at ytringsfridom blir sett på som ein grunnleggjande menneskerett og ein berebjelke i eit fungerande demokrati. Når nokre no er blitt engestelege for sosiale eller offentlege sanksjonar, er det grunn til å rope eit varsku. Det er mange måtar å vise kva ein står for. I nokre byar i Europa har storfamiliar begynt å gå saman ute i gatene. Besteforeldre, barn og barnebarn. Ein fredeleg «demonstrasjon» som markerer at dei hører i lag.

Utan moral vert grensene viska ut
Monsen peika også på andre konsekvensar av eit innskrenka syn på menneskeverdet: Fosterdrap vert greitt. Kjenner ein på at livet er meiningslaust, kan ein bestille sin eigen død. Surrogati og donorbarn vert vanleg utan at ein tek omsyn til barna sine rettar. Utan moral vert grensene viska ut. Nye marknadar oppstår, for her er store økonomiske interesser. Slik Monsen ser det, er den frie tanken lagt i politiske lenkjer.

Til ettertanke

For dei frammøtte var det eit foredrag til sterkt ettertanke. Diskusjonen etterpå viste at temaet opptek folk i stor grad. Ein av deltakarane kom med denne kommentaren: «*Endringane er grunna på eit hat mot Guds ordningar.*» Diskusjonen bør halde fram i små og store fora. For det gjeld ytringsfridomen vår, og det gjeld vern om menneskeverdet.

Utgangsprosesjon med Peder Andreas Bakke som korsberar.

Glimt frå påska 2017

TEKST OG FOTO: HARALD ASKE

Påske er og har alltid vore den viktigaste høgtida i kyrkja. Heilt frå den første tida har kyrkja feira påske. Feiringa av Jesu fødsel kom mykje seinare.

Påskevandring

Konfirmantane i Sandane kyrkje fekk vere med på ei påskevandring ei tid før påske. Dei kom rett frå skulen til ei fellessamling der dei vart delte i grupper. Så gjekk dei frå stasjon til stasjon der ulike hendingar i påska vart markerte. På biletet ser vi sokneprest Vidar Bjotveit undervise om fotvaskinga og om nattverden. Han forklarte kvifor dei

brukte å vaske føtene før dei åt og kven sin jobb det som regel var. Jesus tok tenaren si oppgåve på seg og vaska lærersveinane sine føter. Skjærtorsdag kjem av ordet skir, som tyder rein, reinsingsdagen, forklarte Vidar. I brødet og vinen gjev Jesus oss del i si frelse.

Korbesøk

Både i Breim og i Gimmestad fekk dei besøk av Sunnmøre kristelege mannskor. Begge stader var der godt med folk som ville høre dette kjende koret frå Sunnmøre. Songarane gav uttrykk for at dei likte seg her. Ein kar vi snakka med frå Vigra hadde vore oppe klokka

fem den morgonen for å vere med på turen.

Påskedag

Påskedag er den store gudstenestedagen. Då feirar vi Jesu siger over død og grav! Vereide kyrkje var så godt som fullsett, og glad og lys song og musikk fylte kyrkja med vellyd frå fyrste stund. Sokneprest Vidar fekk fint fram påskebodskapen, kantor Anders hadde som vanleg forebudd seg godt, kyrkjekor og innlånt songsolist og fløyttist gjorde sitt for å bere fram: Kristus er oppstaden. Ja, han er sanneleg oppstaden!

Sunnmøre kristelege mannskor song både i Breim og i Gimmestad skjærtorsdag. Her syng dei i Gimmestad kyrkje.

Vereide kyrkje med fullsett galleri. I bakgrunnen ser vi kunstverk som vart presenterte under gallerikvelden palmesøndag.

Konfirmantane var med på ei påskevandring rett før påske. Vidar Bjotveit underviser om skjærtorsdagen.

Hyggestund i bufellesskapet på Retunet

Diakoninemnda i Breim laga til det årlege vårmøtet for eldre på Retunet 25. april. Diakoninemnda består av Oddlaug Kandal, Aud Verlo, Margunn Bjørnereim og Svanhild Ryssdal. Både bebuarar og heimebuande i Reed krins hadde samla seg og fylte heile fellesstova til eit kjekt samvær i bufellesskapet. Innhalldsrkt og fint program vart det også.

Andakt og songar hadde påske og vår som tema. Kandal damegruppe starta med å framføre

songar med hyllest til alt som spirer og gror; «Kom mai du skjønne milde» og «Solglans». Deretter var det allsong og matøkt.

Solveig Thingnes Kandal som er med i Kandal damegruppe, viste fram eit par måleri som ho har måla med motiv frå påske. Det eine motivet var også på framsida av påskenummeret til Kyrkjebladet; «Eg er oppstoda og livet». Ho var ein av utstillarane på galleriet i Vereide kyrkje i påska. Ho har atelier heime i Kandalen.

Ho kan kontaktast på førehand viss ein vil sjå eller kjøpe biletar hennar.

Britt Randi Heggheim heldt andakt med fokus på påskebodskapen. Jesu oppstode er ei kjelde til nytt liv og håp, og vi skal få leve i lyset frå påskedag. Han er alltid til stades i gledene våre, i sorgene våre, i skuffelsane våre. Saman song vi påskesongane «Eg er oppstoda og livet», «Han er oppstanden, halleluja», «Å salige stund uten like» og «Deg være ære». Britt

Randi fortalte litt både om komponistane og tekstrforkjærene og viste til tekstane i desse kjende og kjære påskesalmane.

Kandal damegruppe avslutta med tre vakre evangeliske songar.

Diakoninemnda i Breim lagar også til tilsvarande hyggestund i bufellesskapet på Byrkjelo. Årleg er det slike samlingar ein gong om hausten på Reed og Byrkjelo og ein gong om våren.

Bilde nr. 1. Diakoninemnda i Breim.
Frå venstre, Aud Verlo, Oddlaug
Kandal og Margunn Bjørnereim.
Svanhild Ryssdal var ikkje til stades.
Britt Randi Heggheim til høgre leia
samlinga.

Bilde nr. 2. Frå venstre, Kirsten Reed
Herstad, Annlaug Flølø og Anny
Flølø.

Bilde nr. 3. Frå venstre, Solveig Kandal,
Møyfrid Hjelle, Bodil Tørudstad og
Milda Nyland.

Bilde nr. 4. Frå venstre, Oliv Hetle,
Aslaug Skarstein, Oline Stensaker,
Gunvor Henningsen og Ragnhild
Sæthre.

Kandal damegruppe. Koret starta opp i 1989. Medlemmane i dag er stånde fra høgre, Bergfrid Kandal, Kari Skarstein og Solveig S. Rygg. Sitjande frå høgre, Ester Løvland, Oddny Heggdal og Solveig Thingnes Kandal.

Solveig Thingnes Kandal viser fram eigne måleri. Det eine motivet er Jesus som smiler pga. oppstoda. Det andre er Eg er Oppstoda og Livet.

Sportsgudsteneste på Aastøylen ved speidarane

I påska er det blitt ein tradisjon å arrangere sportsandakt ute der folk ferdast på ski, og i Hyen brukar det å vere på Aastøylen skjærtorsdag. I år tok speidarane ansvar for denne. Med kombinasjonen lite snø og sein påske, vart det dårleg med skiføre i påska, men speidarane bestemte seg for å gjennomføre likevel.

Litt trim gjer godt, så det vart ein labbetur på beina for dei som var med.

Speidarar arrangerer «Scouts own», speidarane si eiga gudsteneste på turar og leirar, ei forenkla friluftsgudsteneste som denne skjærtorsdagen vart til «sportsgudsteneste».

Speidarane deltok på ulike

måtar. Nokon hadde valt songar, medan andre hadde laga «preikestolklede». Nokon måtte ringje, og mange var med på drama. Dramagruppa hadde laga eit kort samandrag av dei viktigaste hendingane gjennom heile påska. Andakten handla om kva det vil seie å bli frelst og kven som blir det, og gjekk innom fleire ulike

tekstar for å prøve å belyse det. Konklusjonen måtte bli at Jesus vil vi skal gjøre eit ørleg forsøk på å vere gode menneske, men han er raus med tilgjeving!

Etterpå grilla vi pølser m.m. på bål, og sola kom fram og laga fin påskestemning!

Kveldssongar

I fleire generasjonar har kveldssongar vore sunge i mange heimar rundt om i bygdene våre. Eit mangfald av songar og salmar har vore nytta, og i Mi kyrkjebok for 4-åringane finn vi nokre av desse. På side 50-51 står blant anna salmane "Eg faldar mine hender små" og "Fager kveldsol smiler". I Mi kyrkjebok for 6-åringane er to andre nemnde: "Nå lukker solen sitt øye" og "Jesus, du er glad i meg" (side 14-15). Kanskje kan du nokre av desse?

Du kan jo spørje foreldre og beste-foreldre kva kveldsvers dei brukte, og høyre om dei kan lære dei vidare til

deg? I vår heim song vi dette verset:

*Gud og Fader, lat oss sova
under englevakt i stova,
ver vår sol om natti, du!
Når så siste dagen dalar,
lyft oss opp i dine salar,
lei oss over stjernebru!*

Det er godt å få sove under englevakt i stova. Om ein har eit fint englebilete på veggen over senga, kjennest det ofte ekstra trygt. Det finst mange biletar som førestiller englar som passar på små born. Over ser du eit av dei. Kanskje du kan prøve å teikne ein slik engel, du òg?

Påskekonkurransen

Fann du små-englane i påske-nummeret? Dei står på side 2, 5, 33, 54 og 63.

Vinnar vart Sofie Hole Sæterbakken. Som premie fekk ho ei fin bok med CD som har høyrespel, song og musikk: «Bjørnar og Maiken – I pappas armer» av Wendy Gjerstad.

Palmesøndag var det utdeling av bok til 6-åringane i Breim kyrkje. Frå venstre: Eivind Kristoffer Sandnes, Lea Kristine S. Myklebust, Marius Myklebust, Karoline Festervoll Bolstad, Thea Sårheim Brakestad, Helene Mindresunde Bjørnarheim, Noah Gimmetad Støyva og Jakob Nedreberg Bergesen. Foto: Irene Flølo.

I barnehagen hadde dei laga palmegreiner som vart brukt i prosesjonen og vist fram under preika. Lea Kristine S. Myklebust, Oscar Aaland, Marius Myklebust (nesten skjult bak), Jakob Nedreberg Bergesen, Noah Gimmetad Støyva, Eivind Kristoffer Sandnes, Jacob Leander Støyva Kronholm og Kasper Olai Paulen. Foto: Irene Flølo.

Sokneprest Tore Myklebust og konfirmantane i Breim hadde mange ting å spørje kvarandre om.

Fin samtalegudsteneste i Breim

TEKST OG FOTO: HARALD ASKE

I fantastisk vårver med sol over snøkvite fjellvidder og spegelblankt vgn kom konfirmantar og andre kyrkjefolk til Breimskyrkja til samtalegudsteneste. Alle

gode hjelparar var på plass for å gjere dette til ein god og minnerik dag. Konfirmasjon – der går ein tydeleg link til dåpshandlinga, og dåp fekk kyrkjelyden vere med på denne

dagen også, tvillingar endåtil!

Då konfirmantane stilte opp i koret, var alle spente på oppleget. Sokneprest Tore Myklebust opplyste at dei hadde blitt einige

Som postludium spelte Kristianne Bjørkelo
«Ave Maria» på saksofon saman med Anders
Rinde på orgel.

om å lage eit manus der dei fekk fram viktige
trussanningar og lærestoff, og at dette vart
preika for dagen. Mikrofonane gjekk frå
konfirmant til konfirmant, alle visste sitt
oppdrag og var trygge på kva dei skulle seie.
Det var ingen eksamen, men her fekk kyrkje-
lyden høyre boda, truvedkjennингa, bibelvers
osv. – og til slutt bad dei Fadervår saman.

Det vart rett og slett ei fin og oppbyggeleg
stund det er grunn til å takke for!

Minne om ei helg på støylen

Tekst: Aslaug Sæterlid
Foto: Erling Sæterlid

Aslaug Sæterlid heitte Eimhjellen som jente, og vokste opp i Per-tunet i Eimhjella.
Vi har bede henne fortelje litt frå livet, og det er ho sjølv som skriv:

Det er mange små og store hendingar og historier frå livet mitt, frå eg var lita jente til i dag. Det var sommardag, og mor Maria og far Elias og syskena mine Oddlaug, Norunn, Nils, Ola og eg skulle feira stølshelg i lag. Mykje styr med mat, klede og sko vart bore i ryggsekkar, beremeisar, holke og spann. Det var tunge bører.

Vi la i veg. Vi gledde oss. Innover stølsdalen fortalte foreldra om stadnamn som Kjennmyra, Lykkebaren og Lykkebarelv, den fine flate elva med småfisk, som slyngar seg fint mellom busker og småkratt inne i stølsdalen. Kovelemmen, Tverlia, Ormehaugen og Stettet var kvileplassar. Men vi skulle vidare. Siste knekken gjør lusa leiast, slik og med oss. Gleda var stor, no var vi på reset. Vi såg støylen vår, Vikastøylen. Den fine frodige fjellheimen i Rombergdalen opna seg for oss, og Rombergvatnet i stille ro med lange, vare små krusingar på. Mor stemte i «No ser eg atter slike fjell og dalar». Den tjærebreidde båten ved naustet låg klar i støa. Far tok faste jamne åretak innover vatnet, ti til femten minutt roing. I stølsbakkane gjekk kyrne og beitte. Mor lokka og lilja på dei. Dei sette kursen mot fjøset, der dei fekk godklapp og godbete før mjølketid. Det er stilt i fjellheimen. Dyra har lagt seg til ro. Berre mette trøytte stønn og døyyde bjøllelunk frå fjøset bryt nattstilla i støylsheimen. Men i selet har vi kosestund. Det durar fint frå omnen. Bordet

er duka til fest. Rømmeask, spekemat, flatbrød, søppe og sul, potatkaker, gammalost og primost. Veslebror Ola ligg stilt og fint i hengekøya si oppundet taket. Mor og far fortel segner, eventyr og historier frå sine unge år, om bjørnen og bjørnestenen rett ovanfor selet vårt. Ei spennande og sann historie. Bjørnen vart jaga bort av ein kar opp på den svært store steinen med ei brennande never i hendene. Det brann i bjørnepelsen og han la på sprang.

No vart det songstund og godnattverset vårt, «Kom Jesus inn og med meg ver når det til kvelden stundar». Vi sovna trygt.

Når eg no eldest, kjem desse minna fram frå farne år, frå opplevelingar i naturen og menneskelivet. Kjærleiken til livet, lyset, vatnet, dalen og lia. Nyte frisk luft av skog, lauv og lyng. Høgfjellet med bratte stup, fossande elvar, sildrande bekkar og bråe djup i svarte stille stup. Her kunne eg tralle og synge glade tekstar, mellom anna «Dei gamle fjell i syningom», «Det stig av hav eit alveland», «Vakna, vakna, dagen strøymer frisk og fri», «Når fjordene blåner» og «O, store Gud, når jeg i undring aner».

Her kunne eg glede meg i samvær med andre menneske og dyr. Her kunne vi synge og spele. For song og musikk har gleda meg heilt frå eg var lita småjente. Vi song mykje

heime og i barneskulen, mellom andre «No soli bakom blåe fjell». Gjennom åra var eg med i fleire kor. Det hadde eg stor glede av. Eg er svært glad i salmar. Når eg las for presten hos prost Olav Kvaale lærde eg fleire salmar utanboks, t.d. «Herre Jesus Krist».

Men i livets strid, i tunge røyningsvegar vert desse salmane til god hjelp: «Høgt frå den himmelske klåre» og «Eg veit ei hamn».

Høgt frå den himmelske klåre
Salme nr. 487 Norsk Salmebok

*Høgt frå den himmelske klåre
Faderens auga kan sjå
både din smil og di tåre,
hjarta, kvi ottast du då?*

*Om deg eit stormver vil herja,
fiendehærar deg nå,
han vil deg vara og verja.
Hjarta, kvi ottast du då?*

*Græt du, han turkar bort tåra,
klagar du, lyder han på,
lækjer for alt som kan såra.
Hjarta, kvi ottast du då?*

*Lyt du enn lengta og stunda
krona og kransen å nå,
lint i hans fang skal du blunda.
Hjarta, kvi ottast du då?*

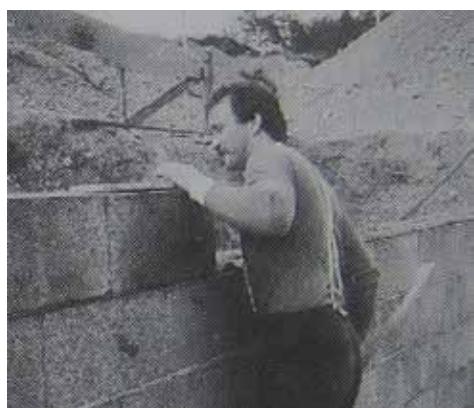
Krossen vert reist 8. oktober 1984.

27. mai 1988 kunne ein halde kranslag med biskop Per Lønning til stades saman med skule-elevar og mykje bygdefolk.

På bilete over underheld born frå Sandane skule med song. Bilete fortel at det enno stod mykje arbeid att; vi kunne vere med å legge tak på Arbeidskyrkja med å kjøpe takstein.

Åge Hansen siktar inn grunnmuren.

Sandane kyrkje - eit tilbakeblikk

AV HARALD ASKE.

FOTO: DEI FLESTE ER AVFOTOGRAFERTE FRÅ KYRKJEBLADET.

2017 er eit jubileumsår for Sandane kyrkje. Det er 30 år sidan byggearbeidet starta. Det er 20 år sidan kyrkja vart vigsla, og i 2017 får ein ta i bruk eit nytt administrasjonsbygg like ved kyrkja. Arbeidskyrkja i Mona har blitt eit kyrkjesenter i Gloppen kommune.

Krossen vert reist i Mona

I oktobernummeret av Kyrkjebladet i 1984 hadde Jørgen Hauge dette innlegget: Det er no vel 50 år, kanskje endå lenger sidan planane om å få reist eit kyrkjehus på Sandane

vart teke opp og pengar vart samla inn til dette (1930-talet). Så kom krigen og alt som fylgte med, og det vart stillstand i arbeidet med kyrkja. Men sidan det eine byggefeltet etter det andre vaks opp med mange nye heimar, auka folketaket på Sandane. Mykje vart konsentrert om Sandane og Kleivedammen, og kyrktanken dukka opp med ny kraft. No måtte det bli alvor med å få til eit kyrkjebygg på Sandane. Med folkeveksten kom også kravet om aktivitetar av mange slag som fylgte med veksten og tidskrava. Så kom tanken om ei

arbeidskyrkje, ikkje ei som skulle avløyse Vereidskyrkja, men ei som skulle vere ei hjelp for det kyrkjelege arbeidet på Sandane.

Soknerådet har teke opp saka på brei basis og sett ned ei nemnd som skal arbeide vidare med dette. Og arbeidet er kome godt i gjenge. Teikningar er innhenta, og kommunen har sytt for framifrå fin og lagleg plass i Mona, der ein har fint, flatt terreng og gode vegar rett forbi tomta, og romsleg parkeringsplass, så alt ligg vel til rette.

Rolf Tennebø har utført godt elektrikararbeid, her i sving med trillebåra.

Dagfinn Aasen og Nelly Kragset spekulerer.

Kaare Rosvold (til venstre) og Harald Aske (mangeårig formann i stiftinga) i arbeid med grunnmuren.

Biletet over: Oppmåling ved byggjeleiar Samson Skrivarvik til venstre, formann i byggjenemda Harald Kjær og styremedlem Kjell Otto Solheim. Biletet t.h. Matpause for dognadsfolket. Frå venstre: Hugleik Almenning, Harald Aske og Magne Tennebø.

Er cementblandinga passeleg? spør Gunnar Stavøstrand.

For å markere at planane er under realisering, hadde soknerådet og nemnda for arbeidskyrkja vedteke å få reist ein kross på kyrkjetomta. Ein kross som skulle varsle at arbeidet er på full fart fram til reising av kyrkjebygget. Det høvde seg og slik at biskop Thor With var på visitas i Gloppen, og det var heilt naturleg at han under reisinga av krossen gav si velsigning til krossen og det arbeidet den varsla om. Det vart ei verkeleg høgtidsstund då krossen vart reist.

Fleire hundre menneske var møtt fram, og Sandane Hornmusikk gav eit godt handslag med sin musikk og sitt frammøte. Det var verd ein takk! Sokneprest Gundersen, som

leia samværet, minne om at ein ved reisinga av ein kross tok opp att ein 1000 år gammal tradisjon her i bygdene. Vi har krossar både på Vereide og på Rygg. Begge var forvarsel om at kyrkjer vart reiste. Krossen er vona vi klamar oss til, difor sa Strindberg: «Ver helsa du kross, vår einaste von».

Arbeidskyrkja i Mona

For å få reist kyrkja, vart det skipa ei stifting som stod som formell byggherre. Stiftinga vart heitande Arbeidskyrkja i Mona og hadde eige styre. I tillegg var der byggjememd og økonominemnd i sving. Sandanedagane var den store inntektskjelda gjennom mange år, men ofringar og private gåver var også

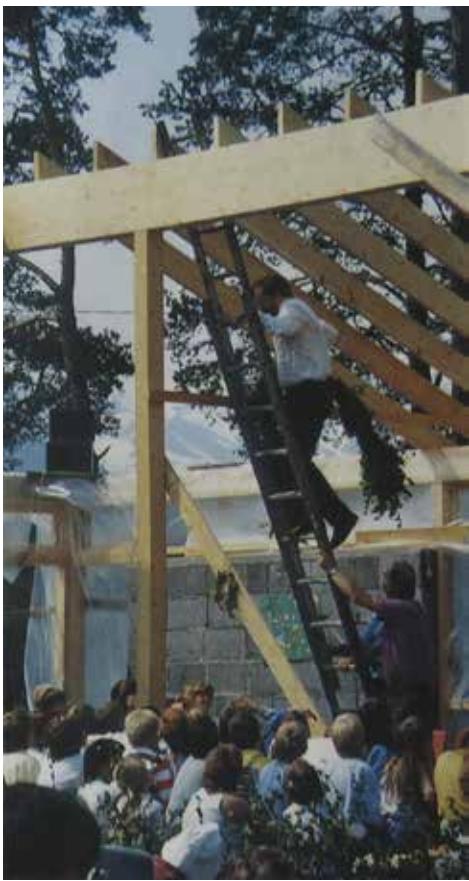
viktige. Gloppen kommunestyre gjorde i 1986 vedtak om at kyrkja skulle byggast, og stiftinga kunne ta hand om kyrkjelydsdelen – den delen av bygget kommunen ikkje skulle bygge.

8. mai 1987 starta gravinga

På ein regnvåt vårdag hadde store og små samla seg på kyrkjetomta i Mona. Gravinga skulle starte. Ungane var først ute og tok sine tak med leikespadane sine før Knut Jarle Rundereim sette grabben i jorda og grov ut heile byggetomta gratis! Det vart starten på ein omfattande dognadsinnsats i heile byggeperioden. I første byggesteget var det berre rørleggararbeidet ein leigde til. Alt anna

Roald Veien fekk i oppdrag å bygge kyrkjedelen. Grunnsteinen vart lagt ned 11.02.96 og huset kunne vigslast 8. mai 1997 – for 20 år sidan! Ved sida av kyrkja er der no kome eit administrasjonsbygg mellom kyrkja og barnehagen. Foto: Harald Aske.

Biskop Per Lønning støttar stigen, så sokneprest Gundersen kjem trygt opp med kransen.

vart gjort på dugnad, også det elektriske. Fantastisk!

Etter at Samson Skrivarvik som byggleiar og Harald Kjær som leiar for byggenemnda hadde fått rammene for «plata» på plass, kunne ein få støypt fundamentet, og muringa kunne starte 29. mai 1987. Sommaren og

Det var mykje folk samla til kranselag.

hausten gjekk med til å få opp alle kjellar-murane og få på plass ferdiglaga betong-element over murane. Slik stod bygget over vinteren.

Målet for 1988 var å få reist resten av bygget og få det tett før vinteren. Fredag 27. mai denne våren kunne ein halde kranselag med biskop Per Lønning til stades. Ein rakk ikkje få alle sperrene på plass til denne samlinga, så kransen vart berre halv. Skuleborna fra Sandane skule song, og det gjorde også Gloppe jenterkor.

– Arbeidskyrkja trengst, sa biskop Per Lønning. – Ja, visst skal kyrkja reisast, sa dei 400 frammøtte og gav 14 000 kr i offer og kjøp av lodd og «takstein».

Huset vart tett, pussing av veggar, inndeling av rom, måling, legging av golvbelegg, elektrikararbeid og rørleggararbeid vart

- Er det festbrus de vil ha? spør sokneprest Olaf Sigurd Gundersons borna.

gjort utover vinteren. Dugnadsgjengar på 4-6 personar stilte på, men det var ein pensjonist som stadig brukte tid på dagtid, det var Jakob Gimmetad. Han gjekk der åleine, pussa murar, sette i dører, lista rundt dørene der det elles trondgst. Flott innsats!

Palmesøndag 1990

Palmesøndag 8. april 1990 kl.16.00 kunne ein samlast til den første gudstenesta i kyrkje-lydsdelen av Arbeidskyrkja. Då hadde dugnadsarbeidet vart i nøyaktig to år og elleve månader. Etter det kunne fleire andre aktivitetar flytte inn. Eit delmål var nådd, men enno stod kyrkjedelen igjen. Når ville kommunen ta tak i sin del av bygget? Det var det store spørsmålet.

Grunnsteinsnedlegging for kyrkjebygget

Ved ein enkel seremoni vart grunnsteinen for kyrkjebygget lagt ned 11. februar 1996. Den tredje biskopen i rekka, Ole D. Hagesæther,

var med på seremonien saman med lokale krefter. Dermed var neste etappe starta. Roald Veien fekk i oppdrag å reise kyrkje-delen. Ein god del dugnad vart utført der og, men med store og tunge konstruksjonar var det nødvendig med profesjonell byggmeister for store delar av bygget. Våren 1997 stod bygget ferdig, og på dagen 10 år etter oppstarten, kunne ein 8. mai 1997 halde vigslingsgudsteneste.

«Dette var dagen», skreiv Firda Tidend etter vigslahøgtida. Ingressen lydde såleis: «Dette er dagen som Herren har gjort», hadde Vereide kyrkjekor og strykeorkester frå Gloppen kommunale musikkskule som første innslag ved den høgtidlege vigslinga av Arbeidskyrkja i Mona i går. At 8. mai var ein heilt spesiell dag for Vereide sokn, vart understreka av mange som hadde ordet.
– *Ei kyrkje til velsigning og viggle. Ho står ikkje i vegen for andre, større kyrkjer i soknet, men skal vere til arbeid i kvarldagen.* Slik opna biskop Ole D. Hagesæther preika si i Arbeidskyrkja.

No i mai 2017 er det 20 år sidan vigslinga, og kyrkja har blitt mykje brukt: gudstenester, gravferder, konsertar, babysong, korøvingar, speidar, søndagsskule, Ope hus, konfirmantundervisning, prestekontor og kontor for kyrkjeverja. Men kontorromma var bygd for små og for få, så der er i desse dagar bygt ein heilt ny administrasjonsfløy.

Det må vere noko med dette sjutalet. Vi veit at i Bibelen er dette eit heilagt tal, og her har vi i alle fall hatt viktige hendingar knytte til 1987 – 1997 – 2017.

*Klippa er henta frå Egil Elseth si bok *Til paradis med sang*. Verbum forlag 1985.*

Den 6. mai 1524 står en gammel mann foran keiser Ottos statue i Magdeburg og selger noen uanselige salmehefter. For å vekke oppmerksamhet synger han en av salmene som fins i heftet. Det er «Av dypest nød jeg rope må» av Luther. Folk blir nysgjerrige og flokker seg om ham. Snart synger hele folkemengden. I det samme slutter morgenmessen i kirken. Folk strømmer ut, blant dem borgermesteren. Den gamle mannen blir arrestert, men folkemengden krever ham løslatt og roper: «Vi vil alene ta vår tilflukt til den evige herre og biskop, Jesus Kristus. Han er vår høvding, og ved ham vil vi kjempe.» Borgermesteren blir tvunget til å slippe ham fri. Han ante kanskje at voldsomme krefter ulmet i folkedypet.

Men den sangglede som Luther og reformasjonen utløste, lot seg ikke stoppe. Så tidlig som i 1529 hører vi om Oluf Skriver fra Sunnmøre. Han avbryter den katolske presten med sine lutherske salmer. Han nektes adgang til kirken, men han

truer da med å gå opp i et tre på kirkegården og derfra synge ut sin glede. Til slutt må den katolske bygdepresten kapitulere overfor den sangglade sunnmøringen.

(Vidar Kristensen legg denne hendinga til Borgund kyrkje som er avbildat ovanfor.)

Om sanggleden og salmenes betydning har vi mange eksempler fra reformasjonshundreåret. Et av de mest gripende er beretningen om de 80 fiskerne ved Saltholm. De stod på isen og fisket. Plutselig sprekker isen, og isflaket kommer i drift. De forstår at deres siste time er kommet. Da roper Hans Bentsson fra Odense: «La oss ikke tape motet i dette vann. La oss se om vi noen gang har hørt Guds ord ... Nå gjelder det. Vi ser døden for våre øyne ...» Så stemte han i den gamle Luther-salmen:

*Nå ber vi Gud, den hellig Ånd,
Fremfor alt om troen rett og sann,
at vi den bevarer
til vårt liv skal ende,
og vi glade farer
hjem fra alt elende.
Herre, hør vår bønn!*

Det skjer i trusopplæringa hausten 2017

0-åringar:

Sandane kyrkje, annankvar tysdag: Babysong

4-åringar

Breim kyrkje 26. og 27. august: Laurdagssamling og gudsteneste med 4-årsbokutdeling
Hyen kyrkje 27. august: Samling for familien og ettermiddagsgudsteneste med 4-årsbokutdeling
Sandane kyrkje 9. og 10. september: Laurdagssamling og gudsteneste med 4-årsbokutdeling
(Gloppen sokn)

11-åringar (femteklassingar)

Hyen kyrkje 25.-26. november: «Lys vaken»

Breim kyrkje 2.-3. desember: «Lys vaken» med overnatting i kyrkja

Vereide kyrkje 9.-10. desember: «Lys vaken» med overnatting i kyrkja

Konfirmantar

Nesholmen leirstad 23.-24. september: Konfirmantleir

Nordfjordhallen 3. november: Natt-cup

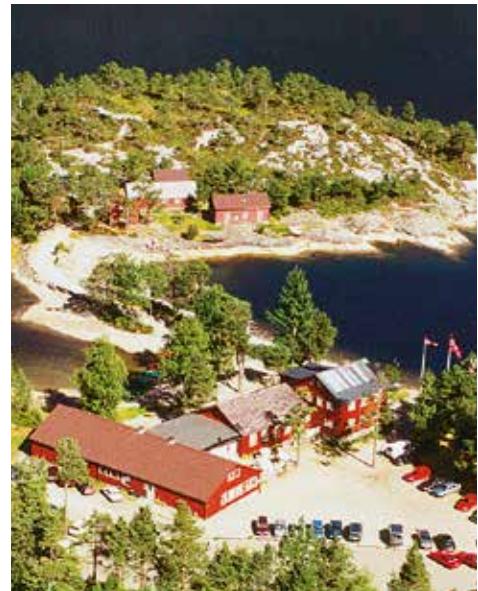
15-18 år

Nesholmen leirstad 20.-22. oktober: Hausttreff

Vi arbeider også med å få i gang MILK-kurs, «mini-leiarkurs» for ungdom fra 15 år.

Informasjon kjem i Kyrkjebladet, på heimeside osb. på ettersommaren.

Følg med og oppfordre gjerne ein ungdom nær deg til å delta på kurset!

Reis på leir i sommar

Info om leir for born frå 4-18 og
familieleir finn de her:

Nesholmen: nesholmen.no

Fjordly: normisjon.no/sof

Søndagsskule i Sandane kyrkje i haust

I haust vert det igjen søndagsskule i Sandane kyrkje. Vi har samling samtidig med gudstenesta. Her vert det opplegg for borna kvar gong det er søndagssamling eller gudsteneste i kyrkja. Den første søndagssamlinga i haust er 3. september kl. 17.00. Vi deler søndagsskulen i to grupper; dei yngste følgjer Sprell levande, som er søndagskulen sitt opplegg, og dei eldste har eit opplegg som heiter «Godly play». Dette er eit opplegg der ungane også vert veldig delaktige i historia og samtalen etterpå.

Søndag 10. september klokka 11.00 vert det gudsteneste i Sandane kyrkje med søndagsskulepreg og utdeling av

4-årsboka.

Å drive søndagsskule krev leiatarar. Vi er no tre, Anne Marie Bø Bakke, Anita Sande og Lars-Bjarte Osland, men vi treng fleire! Vi håpar at du som les dette tenkjer at du kan vere med å bidra. Om du berre kan ein gong, så hjelper det oss mykje! T.d. hjå dei eldste treng vi nokon som berre har som oppgåve å seie hei til alle som kjem og vise dei til ein trygg plass i ringen, medan leiaren fortel dagens historie. Men om du kan gjere meir, og fleire gongar, så er det flott! Ta kontakt med kyrkjelydspedagog Lars-Bjarte om du ser at du gjerne kan vere med og bidra.

Vi treng deg

Det er kjekt å vere to fast tilsette i trusopplæringa! Ideane boblar og aktiviteten aukar. Dette gir og større trøng for folk som vil hjelpe til. Å gjøre ein innsats for trusopplæringa kan vere alt frå å leike med 4-åringar, undervise, vere nattevakt eller sjåfør, sove i kyrkja, løyse mysterium saman med ungar på skattejakt, vere forbedar, lære bort fagkunnskap eller dele hobbyen din, gå på fjelltur, vere leiar for ei gruppe konfirmantar eller tårnagentar, varme risengrynsgraut, rydde og vaske, vere med og syng alle songar, spele eit instrument, bake, bere stolar, halde andakt, ønske velkommen, vere til stades som ein trygg voksen, trøyste og bere. Vi treng folk i alle aldrar, til alle døgnets tider, med alle slags ulike interesser og talent. Både du som kan delta ein gong, ein gong i året og du som vil gjøre avtale om faste oppgåver kan ta kontakt med:

Kyrkjelydspedagog

Lars Bjarte Osland, tlf 990 03 0077
lars-bjarte.osland@gloppen.kyrkja.no

Kyrkjelydspedagog

Ingrid Bjørnereim, tlf. 988 03 053
ingrid.bjornereim@gloppen.kyrkja.no

Småbarnstreff 10. juni

Grip sjansen og få med deg det siste småbarnstreffet denne våren! Dei to første treffa samla 30-40 små og store, og vi har plass til fleire. Dette passar for både familiar, pappaer, mammaer og besteforeldre. «Inngangsbilletten» er eit barn mellom 1 og 4 år.

Velkommen til småbarnstreff i Sandane kyrkje, 10.juni kl. 10-12.

Helsing Elisabeth, Stine, Anne Britt og Ingrid

Spørsmål? Ring kyrkjelydspedagog Ingrid Bjørnereim, tlf. 988 03 053.

Acta-arrangement sommaren 2017

Acta – barn og unge i Normisjon er det snart klart for sommarleirsesongen 2017 på Fjordly (Bryggja) og på Teigen (Eikefjord). Å reise på leir inneber å overnatte heimanfrå, å bli kjend med nye menneske – både på sin eigen alder og med flotte leiarar, å finne på mykje kjekt saman, samt å få høyre

meir om Jesus og misjon. Alt dette gjer at vi lærer noko nytt og får oppleve noko unikt – eit skikkelig leireventyr! Vi tilbyr mange spennande aktivitetar og samlingar. Mellom anna kan vi nemne båt- og badeliv, fotball, volleyball, kubb, god mat, bibelstunder, kveldssamlingar framføre peisen eller bålet, underhald-

ning og mykje meir! På leir er det mange menneske i sving for at deltararane skal få ei super oppleving. Som leiarar er det med ungdommar og vaksne som brenn for at deltararane skal ha det bra, få lære meir om Jesus og få eit eventyr av beste sort. Finn ein leir som passar for deg og bli med, då vel!

Arrangement i Acta – barn og unge i Normisjon

16.-18. juni: Minileir, Fjordly (4 år-3. kl. (med følgje), born: 690,- / vaksne: 850,-)

16.-18. juni: Amigosleir, Teigen (1.-4. kl. (1. kl. m/følgje), born: 690,- / vaksne: 850,-)

23.-26. juni: Tweensleir 1, Fjordly (4.-7. kl., 850,-)

30. juni-2. juli: Tweensleir, Teigen (4.-7. kl., 690,-)

30. juni-3. juli: Tweensleir 2, Fjordly (4.-7. kl. 850,-)

7.-11. juli: Tenleir, Fjordly (8.kl.-18 år, 1020,-)

28.-30. juli: Familieleir, Fjordly (barn 0-4 år: gratis / 4-11 år: 820 / 12-18 år: 980,- / vaksne: 1430,- Makspris pr. familie: 4500,-)

Meir informasjon og påmelding: www.normisjon.no/sof

e-post: acta.sof@normisjon.no eller telefon: 57 86 63 49

KFUK
KFUM

Bli med på sommarleir

Gi borna ein super start på sommaren - kom og bli med på sommarleir! KFUK-KFUM Sogn og Fjordane held fram med tradisjonen og inntar nok ein gong vakre Nesholmen med alt han kan by på.

Alle leirane er fulle av program, og det blir eit variert tilbod med aktivitetar som inneber både fysisk aktivitet, nye erfaringar, naturopplevelingar, sosialt samvær og mykje moro - ute og inne. Kvar kveld roar vi tankane med ei stemningsfull kveldsavslutning. Nydeleg sommarver er allereie bestilt. I 2017 har vi sett opp tre leirar:

Sommarleir 1

Tid: 16.-18. juni
Alder: 1.-4. klasse
Stad: Nesholmen

Sommarleir 2

Tid: 19.-22. juni
Alder: 4.-7. klasse - aktivitetsleir
Stad: Nesholmen

Sommarleir 3

Tid: 23.-28. juni
Alder: barneleir for 1.-4. klasse
Påmelding innan 26. mai 2017

Meir informasjon og påmelding på www.kfuk-kfum.no/sfj

VELKOMMEN til leir saman med KFUK-KFUM Sogn og Fjordane!

Kontaktinformasjon

Har du spørsmål? Ta kontakt med krinskontoret!

KFUK - KFUM Sogn & Fjordane
Postboks 329, 6802 FØRDE
Tlf: 57 82 03 11 / 469 15 529
E-post sfj@kfuk-kfum.no
www.kfuk-kfum.no/sfj

PS! Økonomi skal ikkje vere ein stoppar for deltaking hos oss. Les meir om deltarfondet vårt på kfuk-kfum.no/deltakerfond.

Seljumannamessa 2017

Øgså i år blir det messe på Selja, og i år, fyrste søndagen i juli. Tor Berger Jørgensen, kjend som biskop i Sør-Hålogaland gjennom mange år og tidlegare NMS-general, blir med oss på gudstenesta. Og så kjem Bergen domkor, med dirigenten sin, domkantor Kjetil Almenning frå Gloppe. Pilegrimar, kyrkjeleg tilsette og folk flest vil setje sitt preg på dagen og den store gudstenesta i klosterruinane.

Tor Berger Jørgensen vil halde talen denne dagen og delta i gudstenesta saman med fleire andre prestar. Han er kjend som ein engasjert og tydeleg biskop, og har vore ei sterk røyst i samfunnsdebatten på fleire hald, mellom anna opna han på eit tidspunkt hagen i bispegarden for romfolk og tiggjarar som ikkje fann annan stad å slå opp telta sine.

Klima, oljeutvinning, flyktningspørsmål og skattepoltikk er andre spørsmål han har engasjert seg i, og homofilisaka har han

heller ikkje styrt unna. På Selja blir det vel ikkje dei store, politiske spørsmåla som vil

stå i sentrum, men vi gler oss til å høyre ein engasjert og samfunnsmedviten prest. Bergen Domkor kjem rett frå Irland etter ei songarferd der. På koret si heimeside kan vi lese at dei tel 32 medlemmer og at dei legg vekt på å presentere spennande repertoar, ei god blanding av kjent og ukjent, gammalt og nytt.

Dette koret er i toppklass, og det skuldast ikkje minst dirigenten, Kjetil Almenning, som er ein av dei fremste dirigentane i landet. Han har vunne den internasjonale dirigentkonkurransen Eric Ericson Award, og han har dirigert vidkjende kor som Ginnungagap og Ensemble 96. Plata «Kind» frå sistnemnde kor vart nominert til Grammy i USA i 2011. Vi har såleis mykje god musikk å sjå fram til når Bergen Domkor og Kjetil Almenning inntek klosterruinane.

Før dei kjem så langt vil dei halde tre konsertar i området. Den fyrste i fabrikklokal til Nordvestvinduet, i Almenningen. Dette skjer fredag kveld den 30. juni kl. 19.00.

Laurdag 1. juli går turen til Vanylven og Hakallegarden. Denne garden er kjend frå barne-TV-serien Marit og dyra, og denne dagen blir her altså konsert i løa kl. 14.00. Dei som tek turen til Hakallestranda denne dagen kan altså få med seg svært mykje.

Den siste konserten blir i Selje kyrkje same kvelden, 1. juli kl. 19.00. Konserten kostar 300 kr for vaksne. Alle born går gratis, og vi vonar mange vil ta med borna sine og presentere dei for god kormusikk.

Pilegrimsvandring høyrer Seljumannamessa til, og i år er det fleire tilbod. Fredag blir det ei vandring leia av Brit Lundby Hilde, og laurdag ei ny, ved Kari Leine Balog. Ta kontakt med leiarane for meir informasjon.

Brit Lundby Hilde
brit.lundby.hilde@enivest.net
911 09 933

Kari Leine Balog
kari.leine.balog@selje.kommune.no
95056253.

Ei pilegrimsvandring frå Hareid på Sunnmøre og fram til Selja blir arrangert av NMS. Kontaktperson der er Janne Bjune.

Janne Bjune
bjb@nms.no
404 06 062.

Søndag 2. juli går det båt frå Selje til Bø kl. 10.30, retur frå Bø kl. 14.30. Avgrensa høve til båttransport heilt ut til klosteret.

Billettporis: kr 200,-, familiær kr 400,- (barn under 15 år gratis). For meir informasjon, ta kontakt med Roald Halsør på tlf. 992 69 410.

Velkommen til ei god oppleving i flott natur!

Korkonsert i ein fabrikk

TEKST: ODDVAR ALMENNING

Lefdal gruver hadde vore ein flott plass å ha konsert, tenkte Kjetil og komiteen for Seljumannamessa. Tenk for ein akustikk inne i dei svære hallane! Det let seg dessverre ikkje gjøre. Men då komiteen heldt fram leitinga etter eit lokale med mykje klang, tende Dag Almenning i Nordvestvinduet på ideen! Han stoppar kveldsskiftet i to av dei store hallane, slår av all maskindur og ryddar plass til kor og publikum for å få høve til å ha besøk av Bergen Domkor. Dirigenten har vore på synfaring og godkjent akustikken, og konserten blir den fyrste koret held etter å ha gått i land frå hurtigbåten Bergen-Selje.

Dette blir ei koroppleveling for alle nordfjordingar som ikkje har tenkt å høre konserten i Seljekyrka laurdag kveld eller på Hakallegarden tidlegare på laurdag. Nordvestvinduet ligg like ved riksvegen, har rimeleg godt med parkeringsplassar, og konsertlokalet er lett tilgjengeleg beint inn frå asfaltlassen utanfor. Det er avgrensa antal stolar, så vi reknar med at det blir mange som får ståplass. Men mange er det som har hatt store konsertopplevelingar ståande. Programmet blir i sin heilskap a cappella, og det meste blir norsk, kan Kjetil Almenning opplyse.

Rett svar

Premiespørsmål for alle

Vi fekk ingen svar på spørsmåla våre frå påskenummeret, og er litt usikre på kva det skal bety, og kva vi gjer med det. Dersom ingen prøvde å løyse dei, treng vi ikkje skrive svara. Men vi vel å tru at mange kosa seg mykje, men ikkje fekk til alt, så her er rette svar:

KYRKJENE

1. Gamle Gimmestad kyrkje blei bygd i 1692.
2. Det heng tre katekismetavler i Gloppen, i Vereide, gamle Gimmestad og Breim kyrkjer.
3. Originalmåleriet "Christi Opstandelse" av Adolph Tidemand heng i Bragernes kyrkje i Drammen.
4. Eldste kyrkjegolet i Gloppen står i Breim kyrkje og vart kjøpt i 1904.
5. Kyrkjeklokka i Sandane kyrkje kjem frå Breim kyrkje.
6. Motivet i det runde vindaugen i koret i Gimmestad kyrkje er ein kross (sjå over preikelista).
7. Hyen kyrkje blei vigsla i 1876.
8. Folket i Skjerdalen soknar til Vereidskyrkja.
9. Rubens måla originalen og Karl Uchermann kopierte "Nedtakkinga av krossen".
10. Breim kyrkje er den største i Gloppen.

SALMAR

1. Nikolai F.S. Grundtvig skreiv "Påskemorgen slukker sorgen".
2. "Se hvor nu Jesus treder" har 12 vers i Norsk salmebok.
3. G.F. Händel skreiv melodien til "Deg være ære".
4. Salmeboka har 16 salmar under Langfredag.
5. I salmen "Krist stod opp av døde" (nr 195) står strofa "Så syng no høgt og sjøeglad".
6. "Dine hender er fulle av blomster" kjem frå Italia.
7. Luther har ein påskesalme i salmeboka vår.
8. Svein Ellingsen har skrive ein av skjærtorsdagssalmene.
9. "Were you there when they crucified my Lord?" står på nummer 172.
10. Salmen handlar om Israelsfolket si flukt frå Egypt, om dåpen og om oppstoda.

KYRKJEBLADET

1. I året 2012 skifte Kyrkjebladet form.
2. Sju personar skreiv leiarartikkeli i 2016.
3. Magne spelte nyckelharpa og Aase harpeleik eller citer.
4. Petter Eide snekra den første fela si sjølv.
5. Asbjørg Apalset.
6. Det var to sider med teikneserie om sondagsskule i 2016.
7. Henny Koppen var talar på Seljumannamessa.
8. Den ortodokse eritreiske kyrkja.
9. Ida Kristine Endestad Grov blei døypt 17. april.
10. Venke Kollbotn er kasserar i Kyrkjebladet.

TENKETANK

1. Familien på sju er: Far og mor som har to jenter og ein gut, og farmor og farfar. Då stemmer lista.
2. 43
3. 44 og 66 (66 er 150 % av 44, og summen av 44 og 66 er 110)
4. Du får att kr 886,- slik: ein femhundrekronesetel, ein tohundrekronesetel, ein hundrekronesetel og ein femtikrone-setel, ein tjuekronemynt, ein tiar, ein femmar og ei krone. Eller med andre ord ein av kvar av dei gjeldande pengane vi har!
5. Dei er trillingar.
6. Veden kostar kr 85 og sekken kr 5.
7. Ei pølse veg 4 kg.
8. Vekta di.
9. Eg er 73 år og sonen min er 37 år.
10. Neste tal i rekka er 6.

KYRKJEFOLK

1. Beate Kornberg er leiar i Gloppen sokneråd.
2. Kjell Bertel Nyland
3. May-Britt Kjærland Indrebø
4. Oddlaug Vereide var kyrkjelydssekretær.
5. Olav Kvaale var sokneprest før Johnny Bakke.
6. Sivert Aa var organist i Hyen.
7. Alv Nyland
8. Ove Eide
9. Prosten i Nordfjord heiter Rolf Idar Schanke Eikum.
10. Halvor Nordhaug er biskop i Bjørgvin.

LUTHER

1. 95 tesar.
2. Han var 34 år gammal.
3. På borga Wartburg.
4. Katharina von Bora
5. Katekisme betyr "lære" eller "undervisning".
6. Vi skal ottast og elska Gud, så vi ikkje skader nesten vår på kroppen eller gjer han noko vondt, men hjelper og stør han i naud og fare.
7. Det sjette bodet: Du skal ikkje bryta ekteskapet.
8. "Nåden åleine" eller "berre nåde".
9. Det ser vi av disse ordene: "Det gis for dere" og "det utøses for dere så syndene blir tilgitt". Med disse ord gir Gud oss i sakramentet tilgivelse, liv og salighet. For der hvor syndene blir tilgitt, der er det også liv og salighet.
10. Luther blei 63 år gammal.

Kyrkjeblad for Gloppe

www.gloppen.kyrkja.no

Utgjeve av sokneråda i Breim, Gloppe og Hyen. Kjem ut minst 7 gongar i året på Sandane. Betaling etter ønske.

Bankkonto: 3705 04 71307

Redaktør:

Oddvar Almenning

Tlf. 400 04 377

E-post: oddvar@svale.no

Grafisk design:

Innholdspartner AS

v/Bjørnar Aske

Tlf. 901 37 252

E-post: bjornar.aske@innholdspartner.no

Trykk:

Druka, Klaipeda

Kasserar:

Venke Kollbotn, Breim sokn

Tlf. 97 77 73 83

E-post: venkekoll@hotmail.com

Distribusjonsansvarleg:

Harald Aske

Tlf. 57 86 57 30 / 970 24 915

Redaksjonsnemnd:

Tore Myklebust

Tlf. 456 01 260

E-post: tore.myklebust@gloppen.kyrkja.no

Vidar Bjotveit

Tlf. 958 80 030

E-post: vidar.bjotveit@gloppen.kyrkja.no

Anders Rinde, administrasjonen

Tlf. 57 86 93 06 / 997 20 238

E-post: anders.rinde@gloppen.kyrkja.no

Harald Aske, Gloppe sokn

Tlf. 57 86 57 30 / 970 24 915

E-post: harald.aske@enivest.net

Solveig Hope, Hyen sokn

Tlf: 905 38 304

E-post: olajan.birkeland@ekontor.no

Gunn Hole, Gloppe sokn

Tlf. 454 23 728

E-post: gunn.sol@gmail.com

Rønnaug Ryssdal, korrekturlesar

Tlf. 950 72 392

E-post: ryssd@online.no

Vi møtest i kyrkja (framhald frå side 46)

6. august 9. søndag i treeiningstida <i>Matt 11,28-30</i> «Eg vil gje dykk kvile!»	11.00	Gimmestad	Gudsteneste. Liturg Tore Myklebust. Takkoffer til Norges Kristelige Student- og Skoleungdomslag.
	15.00	Utvikfjellet	Gudsteneste. Liturg Tore Myklebust. Takkoffer til kyrkjelydsarbeidet. Kyrkjekaffi med program. Sjå annonsering seinare.
13. august 10. søndag i treeiningstida <i>Luk 5,27-32</i> «Følg meg!»	11.00	Vereide	Gudsteneste. Liturg Tore Myklebust. Nattverd. Takkoffer til kyrjeleg undervisning i Kina.
20. august 11. søndag i treeiningstida <i>Matt 23,37-39</i> «Velsigna er han som kjem i Herrens namn!»	11.00	Herads-plassen	Fellesgudsteneste. Liturg Vidar Bjotveit. Lovsonggruppa deltek. Takkoffer til Sjømannskirka.
27. august 12. søndag i treeiningstida <i>Ef 2,1-10</i> Reformasjonstema 1 «Nåden åleine»	11.00	Breim	Generasjonsgudsteneste med utdeling av bok til 4-åringane. Liturg Tore Myklebust. Takkoffer til kyrkjelydsarbeidet.
	11.00	Vereide	Gudsteneste. Liturg Vidar Bjotveit. Nattverd. Takkoffer til IKO - Kyrjeleg pedagogisk senter.
	16.00	Hyen	Generasjonsgudsteneste med utdeling av bok til 4-åringane. Liturg Tore Myklebust. Takkoffer til trusopplæringa i Gloppe.
3. september	17.00	Sandane	Søndagssamling.
10. september Vingardssøndag/ 14. søndag i treeiningstida <i>1 Pet 4,12-19</i> «Når ein kristen lid»	11.00	Breim	Generasjonsgudsteneste med presentasjon av konfirmantane. "Breim 2018". Takkoffer til kyrkjelydsarbeidet.
	11.00	Sandane	Generasjonsgudsteneste med utdeling av bok til 4-åringane. Oppstart for søndagsskulane. Takkoffer til IKO - Kyrjeleg pedagogisk senter.
	15.00	Vereide	Avslutningskonsert Gloppe musikkfest.
	21.00	Vereide	Kveldsgudsteneste. Liturg Eivind Nilsen. Nattverd.
17. september 15. søndag i treeiningstida <i>Matt 7,24-28</i> Reformasjonstema 2 «Skaparverket er ikkje til sals»	11.00	Hyen	Generasjonsgudsteneste med presentasjon av konfirmantane. "Hyen 2018". Takkoffer til kyrkjelydsarbeidet.
	11.00	Vereide	Generasjonsgudsteneste med presentasjon av konfirmantane. "Gloppe 2018". Takkoffer til kyrkjelydsarbeidet.
	21.00	Vereide	Kveldsgudsteneste. Liturg Eivind Nilsen. Nattverd.
24. september 16. søndag i treeiningstida <i>Mark 7,31-37</i> «Jesus sa til den døve: Effata»	16.00	Sandane	Generasjonsgudsteneste med konfirmantar. Liturg Tore Myklebust og Vidar Bjotveit. Avslutning av konfirmanthelga på Nesholmen. Takkoffer til konfirmantarbeidet.
	21.00	Vereide	Kveldsgudsteneste. Liturg Eivind Nilsen. Nattverd.

ELI-DORTHE EIKENÆS HANSEN

Eg heiter Eli-Dorthe Eikenæs Hansen, er 62 år og gift med Jon Husabø Hansen frå Odda. Vi har to barn, to svigerbarn og fem barnebarn frå 1 til 9 år. Når vi er samla er det nesten like mange som familien eg voks opp i på Granly, nær Firda vidaregåande skule, i eit stort hus med mange rom og endå større hjarterom.

Deg å få skode

Vi er 10 søsker, fødde på under 14 år. Eg er tredje eldst og hadde tidleg mykje ansvar, kanskje for mykje til tider. Vi hadde døgnope hus.

Kjøkenet vart ofte samlingsplassen. Firdalevar hang gjerne over kjøleskapet medan mamma Ella rulla ut bollar/baka brød eller laga eit av dei tallause måltida gjennom døgnet. Foreldra mine, Ella og Harald, var sosiale og rause menneske som gav oss ein trygg og god barndom. Dei likte godt å reise, så det var kanskje ikkje utan grunn at eg etter endt gymnas og heimeyrkesskule reiste til England eitt år for å lære engelsk. Eg enda opp med fire år i England. Første året jobba eg på ein heim for pensjonerte Kina-misjonærar, før eg tok ergoterapi-utdanning i Exeter i sørvest-England - eit nydeleg område.

Etter dette reiste eg heim og gifte meg med Jon, som eg møtte i Odda då eg var 16 år. Han studerte framleis i Oslo, så eg starta yrkeskarrieren min på Statens senter for epilepsi, på barneavdelinga. Vi flytta til Sandane i august 1981. Dottera vår vart fødd rett etter, og sonen i 1985. Eg starta å jobbe som ergoterapeut på Gloppen sjukhus og aldersheim i 1982 og var tilsett der til eg av helsemessige årsaker bytte jobb og starta Frivilligsentralen i 1991. Ei svært lærerik tid og mange møte med spennande menneske. Eg var i full stilling til helsa mi var så dårleg at eg etter dette ikkje har vore i vanleg lønna arbeid.

Salmen eg har valt er ein blant mange eg kunne ha valt. Eg er i utgangspunktet svært glad i å syng, men etter at eg fekk astma syng eg lite i Noreg, eg har rett og slett berre stemme til ein eller to songar. I «Minnekirka» i Spania (Sjømannskirka), som ligg nær Solgården i Villajoyosa - syng eg til og med når eg går til nattverd, og alltid alle vers. Vi har leilegheit i nærlieken, og revmatismen min er betre der enn her heime.

Eg vokser opp i ei tid der vi måtte lære salmar, og eg trur vi hadde godt av det. Ein del salmar sit som spikra enno.

«Deg å få skode er sæla å nå» har eg kanskje møtt tidlegare i livet, men den vart viktig då pappa fekk det siste store slaget. Han vart totalt hjelptrengande i 16 månader før han døydde i januar 1999. Mor vart sjuk nokre månader etter at pappa døydde, og ho døydde i september same år. Vi begynte nok på sorgarbeidet medan dei enno levde. Vi har mange gode minne frå dei og barndom/oppvekst. Begge foreldra mine var kvardagskristne og opptekne av å hjelpe andre (og tenkte mindre på seg sjølv). Då dukka denne salmen opp i ulike samanhengar, og det vart ein salme familien vår likte godt/fann trøyst i og vi song mykje.

I eit hus med 10 barn og høgt støynivå forstår eg at mamma ofte samla oss til song og musikk. Vi søskena syng framleis fleirstemt når vi møtest, og har stor glede av det.

Ein gong hørde eg Magni Vereide Kroken syng denne salmen a cappella frå galleriet i Vereide kyrkje. Då sa eg til mannen min: «Denne salmen ynskjer eg at ho syng i gravferda mi.»

Eg trur at då oppdagte eg heile teksten og kor vakker, enkel og likevel innhaldsrik heile salmen er. Den står under overskrifta «Tryggleik og glede» i salmeboka. Salmen er ein irsk folketone/salme frå 700-talet e.Kr. På engelsk heiter den «Be thou my vision» og får nesten eit djupare og fyldigare innhald når ordet visjon er med. Salmen er blitt omsett både til bokmål og nynorsk. I salmeboka vi no har, er det Arve Brunvoll som har omsett den til nynorsk i 1978.

Salmen tek føre seg både tru, visdom, sanning og trøyst. Den seier og klart kor lite rikdom og ære betyr når døden nærmar seg. Då er det tru, tryggleik og håp som tel. Eg er glad i livet, og kvar dag har eg mykje å takke for. Etter som åra går, har eg opplevd dødsfall i alle aldrar, og døden vert ein del av livet. Eg veit eg ikkje lever evig her på jorda. Då er det godt med ein slik salme, som oppsummerer så mykje både av trua mi her og det som kjem. Eg opplevde at det var det som var viktig for foreldra mine. Eg håper fleire kan oppdage denne salmen, og eit tips er å høre Hanne Krogh syng den så vakkert på CD-en Vestavind. Eg vil utfordre: Geir Eikenes.

Deg å få skode

Norsk salmebok 2013 nr. 482

*Deg å få skode er sæla å nå,
Gud, ver det syn som mitt hjarta vil sjå;
ver du for tanken min dyraste skatt,
ljoset som strålar ved dag og ved natt!*

*Ver du min visdom, mi sanning og trøyst,
tal du det levande ord med di røyst!
Far, lat meg vere barn her hjå deg.
Kom til meg, Herre, ja, bu du i meg!*

*Ver du i striden mitt skjold og mitt sverd;
ver du det merket som syner mitt verd,
livd for mi sjel, den tryggaste vakt;
lyft meg mot himlen, du makt i mi makt!*

*Rikdom og ære som menneske gjev,
er ikkje meir enn den morknande vev.
Du er min arv som varer til sist,
himmelske konge, det veit eg for visst.*

*Konge i æva, å lat du meg då
sigrande inn i ditt rike få gå!
Ver du mi tru, den vona eg ber
til eg få skode din herlegdom der.
Amen.*

- KONFIRMASJON
- BRYLLAUP
- GRAVFERD
- KVARDAG OG FEST

Velkommen innom!

Advokatane
LOTHE MARDAL & GJENGEDAL
M.N.A.

Tlf. 57 88 44 00/Faks 57 88 44 01

Adresse: Grandavegen 5, 6823 Sandane. Postboks 138, 6821 Sandane
www.gloppenadvokat.no

NORDFJORD
folkehøgskule

Saman for eit betre miljø

LEDIG PLESS

LEDIG PLESS

BRØDRENE AA

Ryssdal kraft

Tannlege
Øyvind Seim

Tlf: 57 86 50 24

Leif Lote elektro

Firda elektro

Jordnær og livskraftig

Grandavegen 9, 6823 Sandane

57 88 38 00

post@gloppen.kommune.no

www.gloppen.kommune.no

NAKKESKADE

Postboks 194, 6821 Sandane Tlf: 57 86 64 22

Eikenæs;libris
BOKHANDEL - LEIKAR - KONTORREKVISITA

Eikenæs;libris

KOZMOS

kontorspar

Nordstrandsvegen 10,

6823 Sandane

Tlf. 57 86 44 10

eikenes@libris.no

www.libris.no/eikenes

Ope 10-18 (15)

Følg oss
på facebook

GLOPPEN SOKN

Leiar i soknerådet: Beate Kornberg tlf. 909 43 304 / beate.kornberg@me.com
Kyrkjeterar: Benny Aasen, tlf: 950 22 917 / bv-aasen@online.no

BREIM SOKN

Leiar i soknerådet og kontorsekretær:
Venke Kollbotn, tlf. 977 77 383
Epost: venkekoll@hotmail.com
Kyrkjeterar: Audhild Bogstad, tlf. 970 24 913

HYEN SOKN

Leiar i soknerådet: Solveig Hope
Tlf: 905 38 304
epost: olajan.birkeland@ekontor.no
Kyrkjeterar: Ola Jan Birkeland
Tlf: 57 86 98 32/ 975 91 747

Sokneprest i Gloppe sokn
Vidar Bjotveit, tlf. 958 80 030
vidar.bjotveit@gloppen.kyrkja.no
Kontorstad: Sandane kyrkje

Sokneprest i Breim og Hyen sokn
Tore Myklebust, tlf. 456 01 260
tore.myklebust@gloppen.kyrkja.no
Kontorstad: Prestebustaden i Breim.

Kyrkjeverje
Kurt Djupvik, kontor i Sandane kyrkje
Tlf kontor: 57 86 56 16. Mobil: 902 06 828.
post@gloppen.kyrkja.no

Kantor

Anders Rinde, mobil: 997 20 238
anders.rinde@gloppen.kyrkja.no
Vereide kyrkje, tlf. 57869306

Kyrkjelydspedagog

Lars-Bjarte Osland, tlf 990 03 0077
lars-bjarte.osland@gloppen.kyrkja.no

Trusmedarbeidar:

Ingrid Bjørnereim, tlf. 988 03 053
ingrid.bjornereim@gloppen.kyrkja.no

Gravar/ kyrkjegardsarbeidar

Ivar Hjelle, tlf: 57 86 58 59 / 970 76 668

4. juni Pinsdag <i>Joh 20,19-23</i> «Ta imot Anden»	11.00	Vereide	Høgtidsgudsteneste. Liturg Vidar Bjotveit. Nattverd. Takkoffer til Normisjon sentralt.
	11.00	Breim	Konfirmasjonsgudsteneste. Liturg Tore Myklebust. Takkoffer til konfirmantarbeidet.
5. juni 2. pinsdag <i>Joh 20,19-23</i> «Ta imot Anden»	11.00	Gimmestad	Høgtidsgudsteneste. Liturg Vidar Bjotveit. Nattverd. Gimmestad kantori og Sandane Soul Children deltek. Takkoffer til Normisjon sentralt.
	11.00	Hyen	Høgtidsgudsteneste. Liturg Tore Myklebust. Nattverd. Takkoffer til IKO - Kyrkjeleg pedagogisk senter.
11. juni Treeiningssøndag <i>Matt 28,16-20</i> «Misjonsbodet»	11.00	Sandane	Gudsteneste. Liturg Vidar Bjotveit. Nattverd. Takkoffer til Nesholmen leirstad.
	15.00	Breim	Generasjonsgudsteneste: Eldre særskilt invitert. Liturg Vidar Bjotveit. Takkoffer til diakoniarbeidet i Gloppe. Kyrkjekaffi.
18. juni 2. søndag i treeiningstida <i>Matt 3,11-12</i> «Johannesdåp og dåp med Anden»	11.00	Hyen	Gudsteneste. Liturg Vidar Bjotveit. Takkoffer til Fjordly.
	15.00	Sandane	Generasjonsgudsteneste: Eldre særskilt invitert. Liturg Vidar Bjotveit. Takkoffer til diakoniarbeidet i Gloppe. Kyrkjekaffi.
23. juni Jonsokafta	18.00	Gamle Gimmestad	AVLYST grunna arbeid på kyrkja.
25. juni 3. søndag i treeiningstida <i>Luk 14,15-24</i> «Det store gjestebodet»	11.00	Vereide	Gudsteneste. Liturg Vidar Bjotveit. Nattverd. Takkoffer til NRC Flyktningshjelten
2. juli 4. søndag i treeiningstida <i>Mark 10,17-27</i> «Jesus og den rike mannen»	12.00	Selja kloster	Seljumannamesse. Predikant Tor B. Jørgensen. Bergen Domkor deltek. Båt frå Selje til Bø 10:30. Retur frå Bø 14:30. Sjå nærmare opplysningar i bladet.
9. juli 5. søndag i treeiningstida <i>Matt 7,15-20</i> «Falske profetar»	11.00	Breim	Gudsteneste. Liturg Vidar Bjotveit.
	15.00	Austrheims-støylen	Gudsteneste. Liturg Vidar Bjotveit. Kyrkjekaffi.
15. juli	14.00	Breim	Konsert i samband med Countryfestivalen. Andakt ved Tore Myklebust.
16. juli Apostldagen/6. søndag i treeiningstida <i>Luk 5,1-11</i> «Peters fiskefangst»	11.00	Gimmestad	Gudsteneste. Liturg Tore Myklebust. Nattverd. Takkoffer til kyrkjelydsarbeidet.
23. juli 7. søndag i treeiningstida <i>Luk 15,1-10</i> «Sauen og sølvmynten»	12.00	Hopsstøylen	Gudsteneste. Liturg Tore Myklebust.
	16.00	Øvreset-støylen	Gudsteneste. Liturg Tore Myklebust.
29. juli Olavsdagen/olsok <i>Joh 12,24-26</i> «Kveitekornet»	19.00	Vereide	Gudsteneste. Liturg Tore Myklebust.
30. juli 8. søndag i treeiningstida <i>Matt 6,19-24</i> «Det udelte hjartet»	11.00	Sandane	Gudsteneste. Liturg Tore Myklebust. Nattverd. Takkoffer til kyrkjelydsarbeidet.

Preikelista fortset på side 42.

Døypte

Sandane

09.04.2017

MALENE AKSE HJELMESET

JANNE AKSE
ØYSTEIN HJELMESET
Nikolai Andreas Vedvik Sele
Kurt Rune Bakketun
Hanne Synøve Ryssdal
Elin Marie Rygg

OLIVER FLATJORD ØLNES

LISBETH SKÅR ØLNES
HENNING FLATJORD
Erene Ølnes
Jan Ståle Flatjord
Knut Arild Flatjord
Joakim Ølnes

Breim

09.04.2017

NICOLINE EIDE MYKLEBUST

ANETTE OLIANNE EIDE
ENDRE NILSSEN MYKLEBUST
Merete Nilssen Myklebust
Else Pernille Eide

23.04.2017

KATHARINA LUKTHONG

LILLESETH

JIRATTHAYA LUKTHONG LILLESETH
KARL-MORTEN LILLESETH
Anja Bakkelid
Henrik Arnestad Salthe
Nils Kristian Arnestad
Hilde Katharina Arnestad
Marte Kristine Flaten

16.04.2017

KRISTI STØYVA

ISELIN MYKLEBUST
MAGNAR ANTON STØYVA
Siri Myklebust
Grethe-Mari Skår
Jarle Kirketeig
Janne Helen Myklebust
Geir Thomas Myklebust
Roger Jan Støyva

HENRIK BERGHEIM

RENATE BERGHEIM
JENS JAKOB BERGHEIM
Inge Bergheim
Elvira Marie Bergheim
Terese Klakegg
Jan Tore Klakegg

30.04.2017

ELINE FLØLO MYKLEBUST

SOLGUN FLØLO
GAUTE MYKLEBUST
Trude Raad
Marianne Helland Myklebust
Kåre Myklebust
Jørn Flølo

JENNY FLØLO MYKLEBUST

SOLGUN FLØLO
GAUTE MYKLEBUST
Randi Myklebust Sølvik
Ole Sølvik
Avid Flølo
Erlend Flølo

Hyen

02.04.2017

OLA AKSE

INGER-MARI AKSE
ARVE JONNY AKSE
Anette Glavær
Caroline Solheim
Ørjan Akse
Sofie Glavær Akse
Magnar Vingen

Vereide

16.04.2017

MIKKEL OPPHEIM ANDENES

ANNE KATRIN OPPHEIM
JAN REIDAR ANDENES
Ivar Oppheim
Nina Helen Oppheim
Vetle Andre Krohn-Olsen Ottersen
Martin Andenes
Silje Rylandsholm Trettenes
Oddbjørg Lee

WILLIAM LEONEL EIMHJELLEN

FJELLTVEDT
RANDI MARIE EIMHJELLEN
THOMAS FJELLTVEDT
Andreas Rauset
Eirik Rauset
Beth-Alice Eimhjellen
Camilla Eimhjellen
Mette Fjelltvædt
Monicia Johannessen

VILDE FJELLESTAD EIKREM

BODIL FJELLESTAD EIKREM
OLE JOHNNY EIKREM
Eva Olin Gimmestad
Frode Fjellestad
Bjørnar Magne Berge

Bård Aarseth

Eirik Bruland

Gravlagde

Sandane

Hjørdis Horrig 12.01.1927 28.02.2017 07.03.2017

Vereide

Reidar Mardal 27.06.1926 23.03.2017 28.03.2017
Jan Per Eikenes 10.05.1952 26.03.2017 30.03.2017
Ragnhild Nygård 23.07.1945 02.04.2017 07.04.2017

Gimmestad

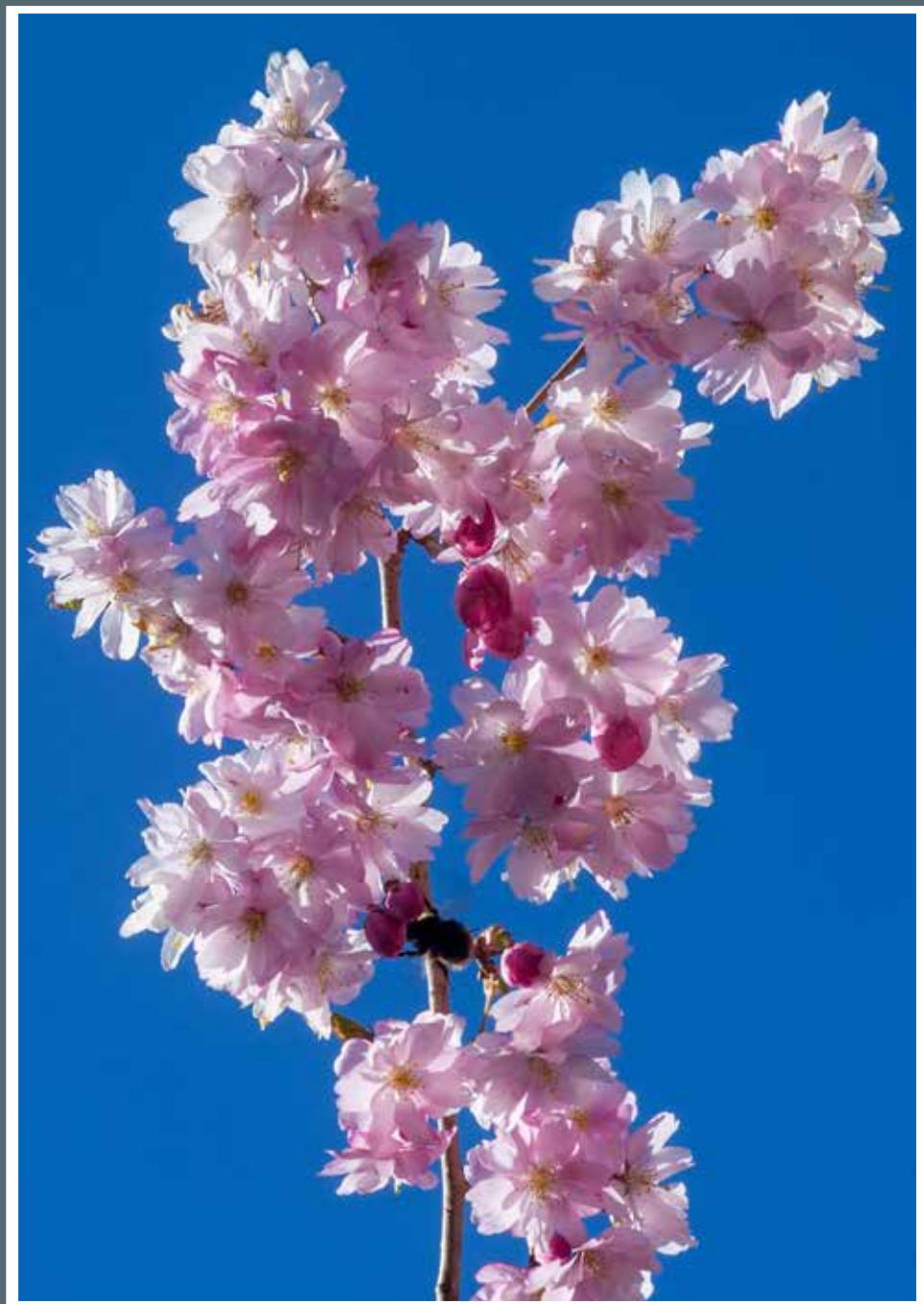
Aslaug Maria Ulvestad 19.02.1927 23.11.2016 01.12.2016
Kjellrunn Agnes Ravnstad 01.01.1933 25.04.2017 03.05.2017

Hyen

Olav Alfred Solheim 03.10.1924 23.11.2016 02.12.2016

Breim

Alvhild Johanna Niiranen 22.05.1931 26.04.2017 05.05.2017

Vi feirar nytt kontorbygg i Sandane kyrkje. Kyrkja sjølv deltok i feiringa med vakker blomstring på eitt av trea ved kyrkja! Foto: Gunn Hole